

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ ГЛАСНИК

7 февруари 2014 година
Ш т и п

Издавач
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

Главен и одговорен уредник
Проф. д-р Баша Митрев

Уредници
Проф. д-р Блажо Боев
М-р Ристо Костуранов

Лектор
Даница Гавриловска - Атанасовска

Техничко уредување
Славе Димитров
Благој Михов

Печати
Печатница „2-ри Август“ – Штип

Тираж 300 примероци

	МЕНАЏМЕНТ СО КВАЛИТЕТ	Ознака: СТ.01.01
	Статут – Статут на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип	Верзија: 02.
		Страница 1/77

СТАТУТ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

СОДРЖИНА:

- I. Основни одредби (5)
- II. Автономија на Универзитетот (8)
- III. Јавност во работата (10)
- IV. Дејност на Универзитетот и на единиците (11)
- V. Високообразовна дејност (15)
- VI. Структура на Универзитетот (28)
- VII. Права и обврски на единиците на Универзитетот (30)
- VIII. Внатрешна организација на Универзитетот и форми на соработка (34)
- IX. Органи и тела на високообразовната установа (38)
- X. Органи на единиците на Универзитетот (47)
- XI. Стручна и административна служба на Универзитетот (51)
- XII. Наставно-научни, наставни и соработнички звања (52)
- XIII. Научна, уметничка и стручна работа (58)
- XIV. Финансирање на дејноста имотот на Универзитетот (60)
- XV. Самоевалуација на Универзитетот и на единиците на Универзитетот (62)
- XVI. Студенти и студентски правобранител (63)
- XVII. Преодни и завршни одредби (76)

	Датум	Име и презиме	Функција	Потпис
Изработил	25.6.2013 г.	м-р Ристо Костуранов	генерален секретар	с.р.
Одобрил	25.6.2013 г.	проф. д-р Саша Митрев	ректор	с.р.
Правна основа: Врз основа на член 52, став 1, алинеја 1 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија,“ бр.35/08, 103/08 и 26/2009)				
Верифицирал универзитетски орган: Универзитетски сенат (број на седница: 76, датум: 11.3.2013 година и седница бр. 80, датум: 25.6.2013 година)				

Овој документ е во сопственост на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и претставува класифицирана информација. Не се дозволува пренос на други лица. Правата се регулирани со Законот за авторски права. Забрането е фотографирање, магнетски запис или кој било друг вид запис.

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ
Положба на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип

Член 1

Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип е највисока автономна јавна високообразовна, научна, односно уметничка установа, што го обезбедува единството во вршењето и развојот на високото образование, науката, уметноста и стручноста, и непосредно преку своите единици од различни студиски подрачја пренесува сознанија од повеќе научни, односно уметнички подрачја и дисциплини, чиј основач е Собранието на Република Македонија.

Во состав на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип влегуваат јавни факултети кои вршат високообразовна и научноистражувачка дејност во сите степени на високото образование (во понатамошниот текст: единици на Универзитетот).

Во состав на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип може да се основаат и уметнички академии, јавни научни институти и високи стручни школи во согласност со закон.

На Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип може да му пристапат и други установи и организации кои остваруваат дејност функционално поврзана со високообразовната, научноистражувачката и уметничката дејност на Универзитетот (во понатамошниот текст: придружни членки).

Предмет на уредување

Член 2

Со Статутот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (во понатамошниот текст: Универзитетот) се уредуваат: правниот статус и обележјата на Универзитетот; остварувањето на автономноста на Универзитетот; дејноста на Универзитетот и единиците на Универзитетот; неговата структура и постапката за нејзино менување; внатрешната организација на Универзитетот и форми на соработка; правата и обврските на единиците на Универзитетот; органите и телата на Универзитетот и единиците на Универзитетот; условите под кои се врши самоевалуација на Универзитетот; прашањата за избор во наставно-научни, наставни и соработнички звања; вршењето на високообразовна дејност; организационите единици и стручната и административна служба на Универзитетот; прашањата за студентите и студентскиот правобранител; издавање на диплома и промоција за завршен трет циклус на студии; меѓународната соработка; научната, уметничката и стручната работа; финансирањето и имот на Универзитетот и посебните фондови фондации и завештанија на Универзитетот; организирањето на издавачката дејност; јавност во работата, како и други прашања од значење за Универзитетот.

Единиците на Универзитетот, внатрешните односи и работењето го уредуваат со Правилник, во согласност со закон и со овој Статут.

Назив и седиште

Член 3

Полниот назив на Универзитетот е: Република Македонија, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Скратениот назив на Универзитетот е: Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Скратениот назив на англиски јазик е: “Goce Delcev” University Stip.

Седиштето на Универзитетот е во Штип, на улица „Крсте Мисирков“ бб.

За секојдневна употреба се користи скратениот назив.

Својство на правно лице

Член 4

Универзитетот има својство на правно лице.

Универзитетот има сметка на која се водат средствата стекнати од Буџетот на Република Македонија и сметки на кои се водат средствата стекнати од други извори и посебни приходи.

Во правниот промет со трети лица Универзитетот настапува во свое име и за своја сметка.

Единиците на Универзитетот се без својство на правно лице.

Печат, симболи и други обележја

П е ч а т

Член 5

Универзитетот има свој печат. Печатот го содржи називот и седиштето на Универзитетот. Печатот на единицата на Универзитетот, покрај својот назив, задолжително го содржи и името Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Во печатот на Универзитетот и на единицата на Универзитетот е содржано името Република Македонија и називот Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. Во средината на печатот на Универзитетот и на единиците е и грбот на Република Македонија.

Универзитетот има два печата:

Сув печат со тркалезна форма, во средината со грбот на Република Македонија и натпис во два реда. Во надворешниот ред: Република Македонија, а во внатрешниот ред: Универзитет „Гоце Делчев“ Штип. Овој печат се употребува за заверување на дипломи и повелби кои ги издава Универзитетот.

Печат со тркалезна форма, во средината со грбот на Република Македонија и натпис во два реда. Во надворешниот ред: Република Македонија, а во внатрешниот ред: Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. Овој печат се употребува за архивското работење на Универзитетот.

Печатот на единиците на Универзитетот е со тркалезна форма, во средината на печатот е грбот на Република Македонија и натпис во три реда. Во надворешниот прв ред: Република Македонија. Во средниот втор ред: Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, а во внатрешниот трет ред: називот на единицата на Универзитетот.

Овој печат се употребува за архивското работење на единицата.

Во печатот на придружната членка е содржан текстот - Универзитет „Гоце Делчев“ и називот на придружната членка.

Универзитетот, единиците и придружните членки на Универзитетот имаат печати со иста содржина како во ставовите 1, 2 и 3 од овој член преведени на англиски јазик.

Ш т е м б и л

Член 6

Штембилот на Универзитетот е правоаголен и на него е испишан следниов текст: Република Македонија, Универзитет „Гоце Делчев“, број _____, ____ / ____ година Штип.

Штембилот се употребува за архивско работење на Универзитетот.

Штембилот на единиците на Универзитетот е правоаголен и на него е испишан следниов текст: Република Македонија, Универзитет „Гоце Делчев“, назив на единицата на Универзитетот, број _____, ____ / ____ година Штип.

Штембилот се употребува за архивското работење на единицата на Универзитетот.

Во штембилот на придружната членка е содржан текстот: Универзитет „Гоце Делчев“ и називот на придружната членка.

Универзитетот, единиците и придружните членки имаат штембил со иста содржина како во ставовите 1, 2 и 3 од овој член преведен на англиски јазик.

Канцелариско и архивско работење

Член 7

Заштитата, чувањето и користењето на архивската граѓа се води во согласност со закон.

Основната евиденција на актите се води во деловодник на Универзитетот.

Единиците и внатрешните организациони единици на Универзитетот водат одделни деловодници.

Покрај деловодникот, заради полесно и побрзо ракување со актите, се водат и помошни книги за евиденција.

Актите кои се доставуваат на единиците и внатрешните организациони единици на Универзитетот се примаат во нивните писарници.

Целокупното канцелариско и архивско работење на Универзитетот и единиците на Универзитетот задолжително се евидентира и во дигитална форма.

Симболи

Член 8

Симболи на Универзитетот се: грб, знаме и химна.

Грб

Член 9

Грбот на Универзитетот е со тркалезна форма.

Во средината е училиштето во Ново Село - Штип, каде што Гоце Делчев училствувал (Ректорат на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип), во горниот дел од кругот е испишан текстот: Универзитет „Гоце Делчев“, а во долниот дел: Штип.

Грбот на Универзитетот е изработен во македонска верзија со кирилско писмо и во англиска верзија со латинично писмо.

Знаме

Член 10

Знамето на Универзитетот е во правоаголна форма, во бордо боја, со златно-жолти реси на рабовите. Во средината е грбот на Универзитетот во златно-жолта боја. Во долниот дел од знамето, во два реда по неговата должина пишува: „Јас го разбираам светот, единствено, како поле за културен натпревар меѓу народите“.

Химна

Член 11

Химната на Универзитетот е свечена песна, посветена на улогата и значењето на Универзитетот.

Употреба на грбот, знамето и химната

Член 12

Со грбот, знамето и химната се претставуваат Универзитетот и единиците на Универзитетот. Грбот на Универзитетот се употребува на знамето, дипломите, плакетите, признанијата, меморандумите, изданијата на Универзитетот, како и на пригодни ковани пари, што се издаваат по повод јубилејни прослави на Универзитетот и друго.

Член 13

Знамето на Универзитетот стои постојано истакнато на објектот на Ректоратот на Универзитетот.

Знамето на Универзитетот се истакнува пред објектите на единиците и пред објектите на придружните членки на Универзитетот, по повод патронатот на Универзитетот, прослави, свечености и други активности, кои се од значење за Универзитетот, а може да се истакне и при одржување на меѓународни универзитетски средби, натпревари и други собири во согласност со правилата и практиката на одржувањето на тие собири, како и при спортски натпревари и други спортски активности на Универзитетот.

Член 14

Химната на Универзитетот се изведува на прослави, промоции и други свечени и спортски манифестации на Универзитетот, на единиците и на придружните членки на Универзитетот, при меѓународни универзитетски средби и други собири во согласност со правилата и практиката на одржувањето на тие собири.

Химната се изведува со свирење, со пеење или комбинирано.

Универзитетски признанија

Член 15

Со посебна одлука на Универзитетскиот сенат се востановува: плакета, повелба, благодарница, пофалба и други признанија и награди на Универзитетот, кои се доделуваат на заслужни поединци, правни лица или институции, кои со својата работа придонесле за развојот и афирмацијата на Универзитетот, како и за развој на научната мисла, а на студентите за постигнатиот успех во студирањето.

Поблиски одредби за изгледот и содржината, како и за доделувањето на признанијата од став 1 на овој член донесува Ректорската управа на Универзитетот.

Универзитетски инсигнии

Член 16

Универзитетските инсигнии се состојат од меѓусебно поврзани гравури кои ја симболизираат културата на регионот во кој делува Универзитетот во Република Македонија.

Универзитетските инсигнии ги носат: ректорот и проректорите на Универзитетот, како и деканите, односно директорите на единиците на Универзитетот, на прослави, промоции и други свечености на Универзитетот и единиците на Универзитетот, или на други национални и меѓународни манифестации.

Одора

Член 17

На Универзитетот се установува одора за: ректорот, проректорите и деканите, односно директорите на единиците.

Одората се носи при промоции, прослави и други свечености на Универзитетот и на единиците на Универзитетот, или на национални и меѓународни манифестации.

Член 18

Поблиски одредби за изгледот, употребата на симболите и другите обележја на Универзитетот донесува Ректорската управа.

Патронат

Член 19

Патронат на Универзитетот е 27 март, денот кога е основан Универзитетот.

Патронатот на Универзитетот се одбележува на свечен начин, секоја година.

На тој ден се организираат свечености и не се изведува настава на единиците на Универзитетот.

II. АВТОНОМИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Финансиска автономија

Член 20

Финансиската автономија се изразува во:

- самостојно управување и располагање со имотот (во согласност со намената за која е добиен), предметите, паричните средства и другите материјални права за вршење на високообразовната, научноистражувачката, уметничката и применувачката дејност;
- донесување на финансиски планови;
- право на стекнување средства и самостојно одлучување за нивната намена;
- право за склучување независни договори со Владата и други клиенти за обука или унапредување на квалификации, како и право за изведување на научни, развојни и применети проекти;
- право за здружување со други високообразовни установи и други организации за изведување на активностите;
- право за градење, поседување и користење на добрата потребни за образовни и истражувачки цели или за обезбедување на општествени услуги за наставно-научните и научните работници и соработниците, како и за студентите на прв, втор и трет циклус на студии;
- право за формирање фондови, фондации и основање трговски друштва и на други организации од сопствени приходи, донации и од други извори, заради вршење на високообразовна, научноистражувачка, издавачка и применувачка дејност;
- слободно воспоставување на контакти и соработка со бизнис секторот на локално, регионално, национално и меѓународно ниво и
- право за остварување на меѓународна соработка, за склучување на договори и за членство во меѓународни организации.

Отчетност и одговорност

Член 21

Отчетноста и одговорноста на Универзитетот се изразува преку:

- поднесување на годишен извештај за работата во рамките на универзитетската заедница и пошироката јавност;
- поднесување на извештај за финансиското работење пред надлежните органи и
- создавање внатрешен систем за оценка на ефективноста и квалитетот на остварувањето на дејностите на Универзитетот и информирање на пошироката јавност.

Неповредливост на универзитетскиот простор

Член 22

Просторот на Универзитетот и на единиците во негов состав е неповредлив.

Просторот на Универзитетот го опфаќа просторот во кој се сместени и во кој се остварува дејноста на единиците, Ректоратот и другите придружни објекти наменети за живеење на студентите и културни активности и терени за спортски активности на студентите и вработените на Универзитетот.

Заштита на автономијата

Член 23

Автономијата на Универзитетот не може да се нарушува и со:

- неповикано учество во дејноста на Универзитетот и единиците на Универзитетот и
- извршување на високообразовна и друга дејност што ги загрозува правата на членовите на академската заедница насочени кон дискриминација на човекот и граѓанинот, сврзана со полот, расата, бојата на кожата, националната и етничката припадност, социјалното потекло, политичкото и верско убедување и припадност, имотната и општествената положба.

Член 24

Ректорот, во соработка со деканите, односно директорите, презема мерки за отстранување на причините што довеле до нарушување на автономијата на Универзитетот.

Член 25

Ректорот, по барање на декан, односно директор, може да даде согласност за присуство на полицијата и другите државни органи за безбедност во просторот на Универзитетот, заради обезбедување непречено вршење на дејноста на Универзитетот и остварување на неговата улога, цели и задачи и заради отстранување на состојба на непосредна опасност по животот и здравјето на вработените и имотот на Универзитетот, настаната од кои било причини.

Член 26

Доколку просторот на Универзитетот се наруши спротивно на одредбите од овој Статут, ректорот свикува седница на Ректорската управа и ги известува надлежните државни органи.

Член 27

На Универзитетот и на единиците се забранува политичко и верско организирање и дејствување, како и истакнување на партиски и верски обележја.

Мирно решавање на споровите

Член 28

Евентуално настанатите спорови меѓу членовите на академската заедница, како и споровите меѓу единиците на Универзитетот се решаваат со академска толеранција, спогодбено, во заедничките органи, арбитражно и на друг начин на академско разбирање.

Доколку спорот не може да се разреши на начин утврден во претходниот став на овој член, ректорот формира Совет за посредување, кој учествува и помага во разрешувањето на настанатата состојба.

Советот за посредување е составен од 3 (три) члена од редот на наставно-научните работници кои не припаѓаат на единиците меѓу кои настанал спорот, а доколку страна во спорот е студент, еден член во Советот е од редот на студентите.

Советот подготвува извештај. Извештајот на Советот се доставува до ректорот, кој може да одлучи по истиот или да го достави до Ректорската управа.

Ако ректорот, односно Ректорската управа, не го прифати извештајот, тогаш Ректорската управа формира арбитража.

Арбитражата е составена од 3 (три) члена од редот на наставно-научните работници кои не припаѓаат на единиците меѓу кои настанал спорот, а доколку во спорот е студент, еден член во арбитражата е од редот на студентите.

Одлуката на арбитражата е задолжителна за страните помеѓу кои настанал спорот.

При решавањето на споровите не може да се попречува редовното извршување на дејноста на Универзитетот и на единиците на Универзитетот. Во спротивно, ректорот е должен да свика вонредна седница на Ректорската управа на Универзитетот, заради преземање соодветни мерки за спречување, односно за отстранување на последиците предизвикани од настанатата состојба.

III. ЈАВНОСТ ВО РАБОТАТА

Член 29

Работата на Универзитетот е јавна.

Седниците на органите на Универзитетот се јавни и достапни на средствата за јавно информирање.

По исклучок, кога на седниците на органите на управување се расправа за прашања што претставуваат класифицирана информација јавноста може да биде изземена со одлука на органот на управувањето.

Член 30

За работата на Универзитетот, за одлуките на органите на управување на Универзитетот и воопшто за својата дејноста, Универзитетот ја известува јавноста преку средствата за јавно информирање, универзитетскиот весник, како и на друг соодветен начин.

Универзитетот има своја веб-страница во Интернет мрежата, преку која се обезбедува достапност на релевантните податоци и информации од дејноста и работењето на Универзитетот и единиците во негов состав.

Универзитетот има свој портпарол.

Член 31

На Универзитетот се издаваат јавни гласила, и тоа:

- „Универзитетски гласник“, каде што се објавуваат општите акти на Универзитетот, на единиците и на придружните членки на Универзитетот, како и други акти утврдени со овој Статут;
- „Универзитетски билтен“, каде што се објавуваат: рецензии, реферати и други акти на Универзитетот, на единиците и на придружните членки на Универзитетот утврдени со општите акти на Универзитетот;
- „Универзитетски весник“, каде што се објавуваат тековните активности од работата на Универзитетот, на единиците и на придружните членки на Универзитетот и други јавни гласила и медиуми.

По потреба, Универзитетот може да издава и други јавни гласила.

Одлука за тоа донесува Ректорската управа.

Член 32

Ректорот на Универзитетот, а во негово отсуство проректорот овластен од ректорот, генералниот секретар или друго лице овластено од ректорот (портпарол) даваат усни известувања преку средствата за јавно информирање, за прашања кои се однесуваат на Универзитетот.

За прашања што се однесуваат на единиците, известувања дава деканот, односно директорот.

Класифицирана информација

Член 33

За класифицирана информација на Универзитетот се сметаат документи и податоци што се утврдени со посебна одлука на Ректорската управа или врз основа на закон.

Универзитетот ги чува како тајни документите и податоците што надлежен орган ги прогласил за класифицирана информација и кои му ги доставил како доверливи, а се од областа на одбраната, документи од меѓународната соработка, ако се означени како класифицирана информација, а се од посебно општествено-економско значење во согласност со закон.

Член 34

Ректорот или лице овластено од него може да им ги соопшти документите и податоците што се сметаат за класифицирана информација на други овластени лица.

IV. ДЕЈНОСТ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ И НА ЕДИНИЦИТЕ

Член 35

Универзитетот како главна дејност, според Националната класификација на дејности врши:

1.42. Високо образование:

- се грижи за развојот на применувачката дејност во областите за кои е матичен;
- организира и реализира високостручна апликативна дејност - изработка на инвестиционо-техничка документација, проекти, технички контроли, ревизии, рецензии, издавање стручни оценки, атести и исправи за стручни наоди (сертификати) за материјали, орудија и уреди за работа, лична заштита на средствата и лична опрема, вршење анализи и експертизи, изработка и издавање извештаи од научни и стручни услуги, елаборати, студии и сл. (во областите за кои е матичен);
- го планира остварувањето и развојот на дејностите за кои е основан;
- во рамките на политиката за соработка на Универзитетот, остварува високообразовна, научна, техничка и уметничка соработка со домашни високообразовни и научни установи, како и други форми на соработка;
- во остварување на соработката со домашни високообразовни научни установи, организира научни собири, симпозиуми, семинари, советувања и други видови собири;
- продава научни и стручни услуги и производи на домашни и странски правни и физички лица;
- врз единствени основи утврдени од Универзитетот, ја организира компјутерската мрежа и раководи со неа;
- предлага и презема мерки за унапредување и заштита на стандардот на студентите и на вработените;
- управува и ги користи имотот и материјалните средства со кои располага;
- разменува научни и стручни услуги и производи со домашни физички и правни лица;
- предлага и презема мерки за унапредување и заштита на стандардот на студентите и вработените;
- се грижи за унапредувањето и за учество во планирањето, утврдувањето и развојот на вкупниот образовен систем во Републиката во научните области;
- издава дипломи и други документи за завршени студии и други видови образование, според условите утврдени со Статутот на Универзитетот;
- во рамките на единствениот библиотечно-информациски систем утврден од Универзитетот ја организира работата на библиотеката и организира сопствена библиотечно-информацииска и документациона дејност;
- организира сопствена издавачка дејност;
- Ректорската управа на Универзитетот, со посебна одлука, ги утврдува подрачјата и областите (дисциплини) на истражување, според стандардите на меѓународните органи и организации според кои ќе ја изведува својата дејност;
- воспоставува меѓународна соработка со универзитетите во странство;
- воспоставува меѓународна соработка со други правни и физички лица од областа на високото образование, науката и културата и

- врши други работи и дејности утврдени со закон, со Статутот и другите акти на Универзитетот, како и други работи и дејности кои се во согласност со остварувањето на неговата автономија, а не им противречат на заедничките интереси на Универзитетот.
Улогата и задачите од став 1 на овој член, Универзитетот ги остварува непосредно и со единиците во својот состав со:
- организирање на универзитетски (академски) студии и реализирање на студиски програми за стекнување на образование, кои се распределени во три циклуси на високото образование и стручни студии;
- изведување на фундаментални, развојни и применети истражувања и вршење применувачка дејност, изведување на комплексни научноистражувачки проекти од поширок интерес;
- учество во планирањето, утврдувањето и развојот на вкупниот образовен систем;
- следење и примена на модернизацијата во остварувањето на високообразовната и научноистражувачката дејност;
- континуирано образование кое се врши преку курсеви, семинари, со кое се стекнуваат нови знаења и се прошируваат знаењето и стручноста;
- различни форми за образование и развој во областа на науката, техниката и културата; надградување и продлабочување на завршените студии од прв, втор и трет циклус;
- научна и техничка соработка со странски и со национални високообразовни и научни установи и со остварување на други форми на меѓународна соработка, учество во меѓународни проекти од интерес на пошироката меѓународна заедница;
- организирање и реализирање на високостручна апликативна дејност и
- организирање на други форми и видови на надградување на општообразовното ниво и поттикнување на конструктивен натпревар помеѓу различни идеи и пристапи.

Член 36

Универзитетот покрај основната дејност ги врши и следниве дејности според Националната класификација на дејности - НКД РЕВ.2:

- 01.11. Одгледување на жита, мешункасти растенија и маслодајно семе
- 01.12. Одгледување на ориз
- 01.13. Одгледување на зеленчук, дињи, лубеници, коренест и трупкаст зеленчук
- 01.16. Одгледување на растенија за предиво
- 01.19. Одгледување на останати едногодишни насади и посеви
- 01.30. Одгледување на саден материјал
- 01.61. Помошни дејности за одгледување на посеви
- 01.63. Дејности кои се извршуваат по собраните посеви
- 01.64. Доработка на семе
- 10.85. Производство на готови јадења и оброци
- 18.11. Печатење на весници
- 18.12. Друго печатење
- 18.13. Услужни дејности во врска со печатењето и објавувањето
- 18.14. Книговезни и сродни услуги
- 18.20. Репродукција на снимени медиуми
- 33.12. Поправка на машини
- 33.13. Поправка за електронска и оптичка опрема
- 33.14. Поправка на електрична опрема
- 33.19. Поправка на останата опрема
- 33.20. Инсталирање на индустриски машини и опрема
- 46.11. Посредување во трговијата со земјоделски суровини, живи животни, текстилни суровини и полупроизводи
- 46.17. Посредување во трговијата со храна, пијалаци и тутун
- 46.18. Посредување специјализирано за трговија со останати посебни производи или групи на производи

- 46.19. Посредување во трговијата со разновидни производи
- 46.21. Трговија на големо со жита, суров тутун, семе и добиточна храна
- 46.22. Трговија на големо со цвеќе и садници
- 47.24. Трговија на мало со леб, печива, колачи и слатки во специјализирани продавници
- 47.41. Трговија на мало со компјутери, периферни единици и софтвер во специјализирани продавници
- 47.42. Трговија на мало со телекомуникациска опрема во специјализирани продавници
- 47.62. Трговија на мало со весници и канцелариски прибор во специјализирани продавници
- 47.63. Трговија на мало со музички и видео записи во специјализирани продавници
- 47.64. Трговија на мало со спортска опрема во специјализирани продавници
- 47.76. Трговија на мало со цвеќе, садници, семе, губриво, домашни миленици и храна за нив во специјализирани продавници
- 47.91. Трговија на мало преку пошта и Интернет
- 49.31. Градски и приградски патнички копнен транспорт
- 55.10. Хотели и слични објекти за сместување
- 55.20. Одморалишта и останати објекти за пократок престој
- 55.30. Кампови, автокампови и простори за кампирање
- 55.90. Друг вид на сместување
- 56.10. Ресторани и останати објекти за подготовка и послужување на храна
- 56.21. Услуги на доставување на храна и пијалаци за посебни пригоди
- 56.29. Останати услуги за подготвување и служење на храна
- 56.30. Подготовка и послужување на пијалаци
- 58.11. Издавање на книги
- 58.12. Издавање на именици и списоци на адреси
- 58.13. Издавање на весници
- 58.14. Издавање на списанија и периодични публикации
- 59.11. Дејности на производства на филмови, видеофилмови и телевизиска програма
- 59.12. Дејности кои следат по производството на филмови и видео филмови и телевизиска програма
- 59.13. Дејности за дистрибуција на филмска, видео и телевизиска програма
- 59.14. Прикажување на филмови
- 59.20. Снимање на звучни записи и издавање на музички записи
- 60.10. Емитирање на радиопрограма
- 60.20. Дејности на телевизиската програма и емитирање
- 61.10. Дејности на жичени комуникации
- 61.20. Дејности на безжични комуникации
- 62.01. Компјутерско програмирање
- 62.02. Компјутерски консултантски дејности
- 62.03. Дејности на управување со компјутерска опрема
- 62.09. Останати услуги во врска со информатичката технологија и компјутерите
- 63.11. Обработка на податоци, хостирање и слични дејности
- 63.12. Интернет портали
- 66.21. Процена на ризици и штети
- 68.10. Купување и продажба на сопствен недвижен имот
- 68.20. Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп (лизинг)
- 69.20. Сметководствени, книговодствени и ревизорски работи; даночно советување
- 70.10. Управувачки дејности
- 70.21. Односи со јавноста и дејности на информирање
- 70.22. Дејности на советување во врска со работењето и останато управување
- 71.12. Инженерство и со него поврзано техничко советување
- 71.20. Техничко испитување и анализа

- 72.11. Истражување и експериментален развој во биотехнологијата
- 72.19. Други истражувања и експериментален развој во природните, техничките и технолошките науки
- 72.20. Истражувања и експериментален развој во општествените и хуманитарните науки
- 73.12. Огласување преку медиуми
- 73.20. Истражување на пазарот и испитување на јавното мислење
- 74.10. Специјализирани дизајнерски дејности
- 74.30. Преведувачки дејности и услуги на преведувачите
- 77.21. Изнајмување и давање под закуп на опрема за рекреација и спорт
- 79.12. Дејности на организаторите на патувања (туроператорите)
- 79.90. Останати резервациски услуги и дејности поврзани со нив
- 80.30. Истражни дејности
- 81.30. Услужни дејности за уредување и одржување на животната средина
- 82.11. Комбинирани канцелариски и административни услужни дејности
- 82.19. Фотокопирање, подготовка на документи и останати специјализирани канцелариски помошни дејности
- 82.30. Организација на состаноци и деловни саеми
- 84.13. Управување и давање помош за поуспешно деловно работење
- 85.41. Образование по средното, кое не е високо
- 85.51. Спортско и рекреативно образование
- 85.52. Образование во културата
- 85.59. Друго образование, неспомнато на друго место
- 85.60. Помошни услуги во образованието
- 86.21. Дејности на општа медицинска пракса
- 86.22. Дејности на специјалистичка медицинска пракса
- 86.90. Други дејности за здравствена заштита
- 90.01. Изведувачка уметност
- 90.02. Помошни дејности во изведувачката уметност
- 90.03. Уметничко творештво
- 90.04. Дејности на објектите за културни манифестации
- 91.01. Дејности на библиотеките и архивите
- 91.03. Заштита на историски места и градби, како и слични знаменитости за посетители
- 91.04. Дејности на ботанички и зоолошки градини и природни резервати
- 93.11. Работа на спортските објекти
- 93.12. Дејности на спортските клубови
- 93.19. Останати спортски дејности
- 95.11. Поправка на компјутери и периферна (дополнителна компјутерска) опрема
- 95.12. Поправка на опрема за комуникации.

V. ВИСОКООБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Член 37

На Универзитетот се организираат студии во три циклуси - степени во согласност со Болоњската декларација.

По завршувањето на студиите од став 1 на овој член, лицето се стекнува со соодветна квалификација, согласно со националната и со европската рамка на квалификации на високото образование.

Член 38

Студиите на Универзитетот се остваруваат врз основа на акредитирани студиски програми и според правилата за студирање засновани на Европскиот систем на пренос и акумулација на кредити (ЕКТС - European Credit Transfer and Accumulation System).

Член 39

Бројот на стекнати ЕКТС кредити претставува квантитативна мерка на работи и активности неопходни за успешно завршување на студиите од соодветниот предмет.

Права на странски државјани

Член 40

Странските државјани можат да се запишат на студии на Универзитетот.
Странските државјани ја плаќаат полната цена на студиите.

Носители на студиите

Член 41

Студиите се изведуваат на единиците и на Универзитетот.

Ако повеќе единици изведуваат една студиска програма, една од нив, по правило онаа што има доминантно учество во реализацијата, со одлука на Универзитетски сенат е носител на студиите – координатор.

Единиците од претходниот став на овој член се одговорни за реализацијата на студиските програми.

Универзитетот може, врз основа на договор за соработка, да организира и изведува студии заедно со друга високообразовна или научна установа од земјава и во странство за што одлучува Универзитетски сенат.

Прв циклус универзитетски студии

Член 42

Студентите од прв циклус студии имаат право да ги завршат започнатите студии според студиската програма на која се запишале, најдолго за времето што е два пати подолго од пропишаното траење на студиите.

Доколку по истекот на рокот од претходниот став настане измена на студиската програма, студентот може да ги продолжи студиите по изменетата студиска програма врз основа на општ акт на Универзитетот и на единицата.

Доколку по истекот на рокот од овој член студиската програма згасне, студентот може стекнатите кредити за одредени предметни програми да ги пренесе на друга студиска програма и да ги продолжи студиите врз основа на општ акт на Универзитетот и на единицата.

Доколку по истекот на рокот од овој член не настане измена, односно згаснување на студиската програма, студентот може да ги продолжи студиите на студиската програма на која се запишал.

Втор циклус универзитетски студии

Член 43

Студентите од втор циклус студии имаат право да ги завршат започнатите студии според студиската програма на која се запишале, најдолго за времето што е двапати подолго од пропишаното траење на студиите.

Доколку по истекот на рокот од претходниот став настане измена на студиската програма, студентот може да ги продолжи студиите по изменетата студиска програма врз основа на општ акт на Универзитетот и на единицата.

Доколку по истекот на рокот од овој член студиската програма згасне, студентот може стекнатите кредити за одредени предметни програми да ги пренесе на друга студиска програма и да ги продолжи студиите врз основа на општ акт на Универзитетот и на единицата.

Доколку по истекот на рокот од овој член не настане измена, односно згаснување на студиската програма, студентот може да ги продолжи студиите на студиската програма на која се запишал.

Постапка за пријава, оценка и одбрана на стручен, односно магистерски труд, односно изработка и/или изведба на уметничко дело

Член 44

Стручниот труд е самостојна стручна работа со која се систематизираат постојните знаења и се придонесува за решавање на проблеми од практиката.

Магистерскиот труд е резултат на самостојна работа на студентот, со кој се систематизираат постојаните научни знаења и се придонесува за нивниот понатамошен развој.

Магистерскиот труд од областа на уметноста може да биде композиција, концертна или сценска изведба на музичко дело или солистички концерт.

Член 45

Ментор за завршниот труд може да биде предметниот наставник од чија област се работи завршниот труд или по избор на студентот, по претходно одобрение од наставно-научниот, односно наставничкиот совет.

Член 46

Менторот го води студентот во неговата истражувачка и научна работа и му дава помош во целокупниот процес на изработка на завршниот труд.

Член 47

Барањето за промена на менторот го решава наставно-научниот, односно наставничкиот совет на единицата.

Член 48

Одбраната тема студентот ја пријавува писмено до единицата.

Раководителот на вториот циклус на студии е одговорен за правилноста на постапката за избор на тема за завршен труд во вториот циклус на студии.

Член 49

Студентот ја избира и пријавува темата за завршниот труд (стручен или магистерски) по завршувањето на првиот семестар, а најдоцна до почетокот на последниот семестар.

Пријавата содржи: наслов на темата, образложение за научната, уметничката и стручната оправданост на темата, план за работа и преглед на литературата.

Наставно-научниот совет го определува насловот на темата во рамките на научната област на која се изведуваат магистерските, односно стручните студии.

Насловот на темата може да биде предложен и од кандидатот во договор со менторот.

Член 50

Насловот на прифатениот магистерскиот труд се објавува во „Универзитетски билтен“ и на веб-страницата на единицата, на македонски и на англиски јазик.

Член 51

Завршниот труд е самостоен труд во кој студентот обработува одбрана тема со примена на научни и стручни методи, докажува дека ја совладал наставната програма, се стекнал со потребното знаење и се оспособил за негова примена.

Завршниот труд на Факултетот за музичка уметност може да се состои и во изведба на уметнички проект или уметничко дело, кое треба да биде самостојно стручно-уметничко остварување.

Член 52

Резултатите во завршниот труд треба да претставуваат придонес на:

- систематизација на научни или стручни, односно уметнички задачи и постоечки решенија за одредена област;
- решавање на актуелна научна/стручна, односно уметничка задача која е поставена како цел на трудот и
- примена на постоечки научни/стручни, односно уметнички достигнувања во решавање на комплексно-стручната задача.

Член 53

Завршниот труд може да се предаде по положувањето на сите испити и извршување на другите обврски предвидени со студиската програма.

Член 54

Завршниот труд треба да биде коректно обликуван јазично, стилски и технички, во согласност со современата методологија, техника и технологија за изработка на публикации, што ја утврдува посебно секоја единица.

Член 55

Студентот по завршувањето на трудот, поднесува писмено барање за спроведување на постапка за оценка и одбрана на магистерски/специјалистички труд до Службата за студенти при Секторот за наука (втор и трет циклус на студии).

Барањето содржи:

- пријава;
- образложен предлог на менторот за завршената менторска фаза и писмена согласност од менторот дека трудот ги исполнува критериумите наведени во образложението на темата;
- 10 (десет) примероци од трудот и
- извештај од службената евиденција за испитите и ЕКТС кредити на кандидатот.

Член 56

Комплетната документација Секторот за наука (втор и трет циклус на студии) ја доставува до наставно-научниот односно наставничкиот совет на единицата на Универзитетот.

Член 57

Наставно-научниот, односно научниот совет, во рок од 45 дена од денот на доставување на барањето, формира комисија за оценка на стручниот, односно магистерскиот труд од 3 (три) члена: претседател и два члена. Задолжително еден од членовите на комисијата е менторот.

Член 58

Комисијата подготвува извештај во кој дава оценка и образложение на трудот (краток приказ на трудот: поставена цел, применети методи, добиени резултати и заклучоци од реализираните истражувања), најдоцна во рок од 30 (триесет) дена од денот на предавањето на трудот.

Кај завршниот труд на Факултетот за музичка уметност, комисијата може да направи и преглед на уметничкиот труд заради обезбедување на увид дали практичниот дел ги задоволува сите пропишани елементи важни за прифаќање на трудот.

Член 59

По прегледувањето на трудот, комисијата може да му го врати трудот на студентот да го доработи и дополни, и да определи краток рок во кој студентот треба да ја изврши таа обврска.

Член 60

Доколку комисијата го одбие завршниот труд, студентот може да поднесе нова пријава на темата за завршниот труд, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на одлуката за одбивање.

Член 61

Извештајот се доставува до наставно-научниот совет, односно научниот совет на единицата.

Наставно-научниот односно научниот совет во рок од 30 (триесет) дена од приемот на извештајот донесува одлука за прифаќање или неприфаќање на завршниот труд.

Член 62

По усвојувањето на извештајот, наставно-научниот односно наставничкиот совет формира комисија за одбрана и го определува денот на одбраната, во рок од 15 дена од прифаќањето на извештајот.

Членовите на комисијата за оценка на магистерскиот односно стручниот труд можат да бидат членови на комисијата за одбрана.

Член 63

Известување за усвојувањето на извештајот и датумот за одбрана на завршниот труд му се доставува на студентот и се објавува на огласната табла и на веб-страницата на единицата.

Член 64

Студентот го брани стручниот труд најдоцна во рок од 2 (две) години од денот на положувањето на последниот испит од предвидената студиска програма.

По барање на студентот, единицата на Универзитетот може да одобри продолжување на рокот за одбрана на стручниот, односно магистерскиот труд, за времето додека траеле причините за спреченост за работа на стручниот, односно магистерскиот труд, но најмногу за 2 (две) години. По истекот на овој рок, студентот губи право да го брани пријавениот стручен, односно магистерскиот труд.

Како оправдани причини од претходниот став се сметаат: подолготрајна тешка болест, бременост и породување, отсуство од земја во случај кога кандидатот е упатен привремено да извршува работи во странство, научно усовршување во странство, учество во научни и спортски експедиции и други оправдани причини.

Член 65

Одбраната на трудот е јавна и се објавува на огласната табла на единицата, најмалку 7 (седум) дена пред денот на одбраната.

Член 66

Одбраната на завршниот труд се врши на следниов начин:

- претседателот на комисијата ја отвора постапката за одбрана на завршниот труд, ги изнесува податоците за студентот, насловот на трудот, времето на изработка и менторот;
- студентот го претставува својот труд, со образложение на целта, задачите, методите на изработка, добиените резултати, дискусиите за резултатите и заклучоците;
- членовите на комисијата можат да поставуваат прашања и да ги коментираат резултатите на завршниот труд;
- претседателот на комисијата може да им дозволи на присутните да поставуваат прашања или да ги коментираат резултатите на завршниот труд;
- комисијата се повлекува заради донесување на одлука и
- претседателот на комисијата, по спроведената постапка, му ја соопштува на студентот одлуката на комисијата.

Формуларот за одбрана на завршниот труд го утврдува Секторот за наука (втор и трет циклус на студии).

Одбраната на завршниот труд на Факултетот за музичка уметност се состои од практичен и писмен дел и може да се реализира во два дела, но во рок кој не може да биде подолг од 7 (седум) дена по изведувањето на практичниот труд.

Ако завршниот труд се состои од два дела, студентот прво го изведува практичниот дел, а потоа пристапува кон усна одбрана на писмениот дел од трудот.

Во текот на одбраната на завршниот труд се води записник од страна на секретарот на Секторот за наука (втор и трет циклус на студии).

Записникот го потпишуваат членовите на комисијата.

Член 67

По завршувањето на одбраната на трудот, комисијата за одбрана на трудот јавно ја соопштува оценката на одбраната на стручниот, односно магистерскиот труд.

Оценувањето се врши со две описни оценки: „го одбранил“ стручниот, односно магистерскиот труд и „не го одбранил“ стручниот, односно магистерскиот труд.

Член 68

Завршниот труд и одбраната се јавни.

Постапка за пријава, оценка и одбрана на докторска дисертација, односно изработка и/или изведба на уметничко дело

Член 69

Пријавата на темата за изработка на докторската дисертација содржи:

- наслов на темата;
- тези и нивна разработка;
- методи на научни истражувања;
- преглед на достигнувања на научната дисциплина кои се поврзани со тезите на истражувањата;
- структура на темата и
- предлог на ментор.

Член 70

Советот на докторските студии на единицата на Универзитетот формира комисија за оценка на подобноста на темата, тезите и кандидатот на пријавената докторска дисертација.

Комисијата е составена од 3 (три) члена во наставно-научно, односно научно звање од областа во која се пријавува темата за докторската дисертација.

Комисијата е должна во рок од 3 (три) месеци од денот на поднесувањето на пријавата да поднесе извештај до советот на докторските студии на единицата на Универзитетот, за прифаќање на темата за изработка на докторска дисертација.

Член 71

Извештајот за подобноста на темата, тезите и кандидатот на докторската дисертација ги одобрува советот на докторските студии на ниво на единица на Универзитетот во рок од 1 (еден) месец од денот на поднесувањето на извештајот.

По усвојувањето на извештајот од комисијата за оценка на подобноста на темата, тезите и кандидатот, советот на докторските студии на единицата на Универзитетот подготвува предлог до наставно-научниот совет за определување на интерен и екстерен ментор.

По предлог на комисијата од став 2 на овој член, советот на докторските студии може да побара од студентот доработка на пријавата.

Кога комисијата негативно ќе ја оцени пријавата на темата, тезите и кандидатот на докторската дисертација или во постапката по барањето за доработка, советот на докторските студии на единицата на Универзитетот ќе донесе одлука за запирање на постапката за стекнување на научен степен доктор на науки и за тоа ќе го извести студентот. Во овој случај студентот има право да пријави само уште еднаш тема од истата наставно-научна област.

Член 72

Задачите на комисијата за оценка на тезите се следниве:

- да направи евалуација на кандидатот, темата и тезите на докторската дисертација;
- да ја оцени методологијата, целите, хипотезите, актуелноста на проблемот на истражување и
- да ја оцени структурата на темата.

Член 73

Менторството се организира преку двајца ментори: интерен и екстерен, при што интерниот е од единицата каде што е организирана судиската програма, а екстерниот од Универзитетот каде е членка единицата или пак од друг универзитет.

Интерниот и екстерниот ментор на предлог на советот на докторски студии на единицата ги избира наставно-научниот совет. Од денот на изборот на менторите започнуваат да течат роковите за изработка и одбрана на докторската дисертација.

За екстерниот ментор пред неговиот избор свое мислење до наставно-научниот совет дава и Советот на докторски студии на Универзитетот.

Член 74

Задачите на интерниот ментор се:

- да го советува, насочува и води кандидатот во текот на втората фаза на докторските студии;
- да дава мислење, сугестии, забелешки и предлози во текот на изработката на дисертацијата и
- да доставува 2 (два) писмени извештаја за напредокот во изработката на докторската дисертација до советот на докторски студии на единицата на Универзитетот.

Член 75

По образложено и издржано барање на кандидатот може да се направи промена на менторот. За тоа одлука донесува наставно-научниот совет по предлог на советот на докторски студии на единицата.

Докторска дисертација и нејзина изработка

Член 76

Докторската дисертација е самостоен научен труд, кој е резултат на самостојна научна работа и претставува придонес во развојот на соодветната научна, односно уметничка област.

Докторската дисертација од областа на уметноста може да биде или композиција, концертна или сценска изведба на музичко дело и солистички концерт.

Доколку од оправдани причини студентот не ја изработи докторската дисертација во определениот рок, наставно-научниот совет може да го продолжи рокот за завршувањето на докторската дисертација за уште 2 (две) години.

Како оправдани причини од претходниот став се сметаат: подолготрајна тешка болест, бременост и породување, отсуство од земја во случај кога кандидатот е упатен привремено да извршува работи во странство, научно усовршување во странство, учество во научни и спортски експедиции и други оправдани причини.

Член 77

Комисијата за оценка на докторската дисертација се формира по доставениот завршен извештај и доставените 10 (десет) примероци од докторската дисертација до советот на докторските студии на единицата.

Докторската дисертација ја оценува комисија составена од 5 (пет) члена и тоа: интерниот ментор, два члена од областа во која се изработува докторската дисертација од единицата на Универзитетот и два члена од сродна област во која се изработува дисертација од истиот Универзитетот или друг универзитет.

Член 78

Комисијата за оценка на докторската дисертација ја избира наставно-научниот совет по предлог на советот на докторски студии на ниво на единицата на Универзитетот и по претходно мислење на Советот

на докторски студии на Универзитетот.

Комисијата за оценка на докторската дисертација треба да ја оцени дисертацијата од аспект на:

- научен придонес,
- апликативен придонес и
- начин на пишување и изнесување на материјата.

Член 79

Извештајот за оценка заедно со предлогот за усвојување се објавува во „Универзитетски билтен“ пред да биде доставен до наставно-научниот совет на единицата. Наставно-научниот совет го усвојува извештајот во рок од 30 (триесет) дена од денот на објавувањето. Усвоениот извештај од страна на наставно-научниот совет на единицата се доставува и до Советот на докторски студии на Универзитетот.

Јавна одбрана на докторската дисертација

Член 80

Одбраната на докторската дисертација се врши пред комисијата од 5 (пет) члена, којашто по правило е во истиот состав како и комисијата за оценка.

Одлуката за составот се носи на истата седница на којашто наставно-научниот совет се изјаснува за извештајот за оценка. Интерниот ментор не може да биде претседател на комисијата за одбрана на докторската дисертација.

Одбраната на докторската дисертација е јавна и се врши во просториите на единицата на Универзитетот, каде што е организирана студиската програма.

Претседателот на комисијата за одбрана на докторската дисертација ја отвора постапката за одбрана, ги изнесува општите податоци за студентот, резултатите од неговото студирање и неговиот труд.

По известувањето на претседателот на комисијата, студентот ја изложува содржината на докторскиот труд и ги објаснува заклучоците до кои дошол при изработката на докторскиот труд.

Членовите на комисијата поставуваат прашања и можат да бараат објаснувања во врска со трудот и одбраната.

Кога комисијата ќе утврди дека доволно се расправало за предметот на одбраната, претседателот на комисијата објавува дека одбраната е заклучена, а комисијата се повлекува на одлучување со гласање.

За одбраната на докторскиот труд се води записник. Записникот го води секретарот на Секторот за наука (втор и трет циклус на студии).

Резултат од одбраната

Член 81

По завршувањето на одбраната на докторскиот труд, комисијата донесува одлука за одбраната која гласи: „кандидатот успешно ја одбрани докторската дисертација“ или „кандидатот не ја одбрани докторската дисертација“.

Член 82

Резултатите од докторската дисертација се изложуваат во вид на дисеминација на ниво на Универзитетот.

Резултатите од докторската дисертација се објавуваат во научното списание, најдоцна 1 (една) година по одбраната на дисертацијата.

Академски единици

Член 83

За остварување на студиска програма од трет циклус на студии - докторски студии, на Универзитетот се организираат академски единици на две нивоа:

- Совет на докторски студии на ниво на Универзитет и
- совет на докторски студии на ниво на единица на Универзитет.

Член 84

Советот на докторски студии на Универзитетот ги има следниве надлежности:

- да ја координира работата на советот на докторски студии на ниво на единицата на Универзитетот;
- да дава мислење за студиските програми на третиот циклус;
- да го утврдува нацрт-конкурсот за запишување на студенти на докторските студии;
- да го утврдува предлог-бројот на студенти и износот на школарината за докторските студии и истиот го доставува до Ректорската управа на Универзитетот;
- да избира по 2 (два) члена на советите на докторските студии на единиците на Универзитетот по предлог на единиците на Универзитетот;
- да дава предлози за организирање на заеднички докторски (интердисциплинарни) студии на ниво на Универзитет;
- да дава мислење за составот на комисијата за оценка на докторските дисертации и
- да дава мислење за екстерниот ментор.

Член 85

Советот на докторски студии на ниво на единица на Универзитетот ги има следниве надлежности:

- предлага на наставно-научниот совет студиска програма на трет циклус на студии - докторски студии;
- донесува одлука за состав на комисијата за подобност на кандидатот и темата;
- донесува одлука за подобноста на темата, тези и кандидат;
- дава предлог за интерен ментор и екстерен ментор;
- го предлага износот на школарината за покривање на докторските студии;
- ги определува дополнителните услови за запишување на докторските студии;
- ги разгледува апликациите и одлучува за запишување на студентите;
- ги разгледува и дава мислење по предлозите за организирање на заеднички докторски студиски програми (универзитетски);
- дава предлог за состав на комисиите за оценка и одбрана на докторските дисертации;
- ги разгледува извештаите на интерниот и екстерниот ментор за напредокот на докторската дисертација;
- го разгледува извештајот за конечната верзија на докторската дисертација на екстерниот ментор и
- го разгледува извештајот за оценка на докторската дисертација и доставува предлог до наставно-научниот совет.

Промоција на лица кои завршиле докторски студиски програми на трет циклус

Член 86

По одбраната на докторската дисертација од страна на кандидатот, секретарот на Секторот за наука (втор и трет циклус на студии) писмено го известува деканот, односно директорот на единицата на Универзитетот, менторот, членовите на комисијата за одбрана, проректорите и кандидатот, за денот на свеченото прогласување на кандидатот за доктор на науки.

Член 87

Дипломата за стекнат академски назив доктор на науки се доделува на јавно свечено прогласување на кандидатот за доктор на науки.

Член 88

Промоцијата на доктор на науки и врачувањето на дипломата за стекнат академски назив доктор на науки на кандидатот ја врши ректорот на Универзитетот.

Член 89

На промоцијата на доктор на науки присуствуваат деканите, односно директорите на единиците на Универзитетот, проректорите, менторот на кандидатот и членовите на комисијата за одбрана на докторската дисертација.

На промоцијата можат да присуствуваат и други лица.

Член 90

Деканот, односно директорот на единицата на Универзитетот ја соопштува биографијата на кандидатот, неговата стручна, научна и општествена активност, ставот на комисијата за одбраната на докторската дисертација, како и датумот на одбраната.

Менторот, односно членот на комисијата за одбрана на докторската дисертација го соопштува називот и содржината на дисертацијата, како и научните резултати до кои дошол кандидатот во текот на работата на дисертацијата.

Член 91

Промоцијата на доктор на науки завршува со констатација на ректорот на Универзитетот дека се исполнети условите за прогласување на кандидатот за доктор на одредена област на науки и со врачување на дипломата.

Член 92

Докторандот кој ја одбрал докторската дисертација се запишува во книга на доктори на науки, која ја води Универзитетот.

Член 93

До доделувањето на дипломата за доктор на науки, на кандидатот му се издава уверение за завршени докторски студии.

Стручен и научен назив

Член 94

Стручните и научните називи се определуваат согласно со закон, со акредитација на студиската програма, со овој Статут и со акт на Универзитетскиот сенат по предлог на единиците.

На Универзитетот се стекнуваат следниве видови степени и дипломи:

- диплома за стручни студии – по завршување студиска програма во траење од 3 (три) години, односно 180 ЕКТС кредити;
- диплома за академски студии – по завршување на студиска програма во траење од 3 (три) до 4 (четири) години, односно од 180 до 240 ЕКТС кредити;
- диплома за специјалист од одредена струка - по завршување на студиска програма за специјалистички стручни студии во траење од 1 (една) до 2 (две) години, односно од 60 до 120 ЕКТС кредити;
- диплома за магистер специјалист по одредено подрачје - по завршување на трет циклус на студии во траење помалку од 3 (три) години.
- диплома за академски магистерски студии - по завршување на студиска програма во траење до 2 (две) години, кои заедно со програмата на студиите од прв циклус траат најмалку 5 (пет) години, односно најмалку 300 ЕКТС кредити и
- диплома за академски назив доктор на науки - по завршување на студиска програма во траење од 3 (три) години, односно 180 ЕКТС.

Специјализациите од областа на медицинските науки се организираат со посебен закон.

Називот на степените и звањата ги одредува Универзитетскиот сенат со посебен акт, на начин на кој тие мораат да бидат усогласени со меѓународната и професионалната практика.

Компоненти на наставната програма

Член 95

Со правилникот на единиците на Универзитетот се утврдуваат и други компоненти на наставните програми, освен оние пропишани со закон, доколку тоа го налага спецификата на студиската програма.

План на студиите

Член 96

Студиите се изведуваат според план за реализација на наставата кој, во согласност со законот и правилата на Универзитетот, го донесува единицата на Универзитетот која ја реализира студиската програма.

Со планот се утврдува:

- наставнички и соработнички кадар кој ќе ја реализира наставата на студиската програма;
- место на изведување на наставата;
- почеток, крај и временска рамка за изведување на наставата;
- форми на наставата (предавања, семинари, вежби, консултации, теренска работа, проверка на знаењата и др.);
- начин на полагање на испитите, испитни рокови и мерила за испитување;
- попис на литературата за студиите и полагање на испитите;
- можност за реализација на студиите на странски јазик и
- други важни податоци за уредно изведување на студиската програма.

Планот на студиите се објавува пред почетокот на наставата во односната академска година и е достапен на јавноста.

Планот се објавува на веб-страницата на Универзитетот, односно на соодветната единица.

Студиска програма за заедничка диплома

Член 97

Универзитетот, односно единиците на Универзитетот, може да реализираат студиска програма за стекнување на заедничка диплома, која програма ја прифаќа и изведува заедно со 1 (еден) или повеќе универзитети, односно самостојни високи стручни школи од Р. Македонија или од странство акредитирани во земјата во која е седиштето.

За студиски програми за стекнување на заедничка диплома, Универзитетот или неговата единица покрај одредбите утврдени со закон за акредитација на студиската програма, мораат да ги земат предвид и мерките за формирање и прифаќање на студиската програма за стекнување на заедничка диплома, кои при акредитацијата ги определува Одборот за акредитација.

Заедничката диплома е јавен документ. Содржината и формата на заедничката диплома, како и прилозите кон дипломата ги определуваат Универзитетот, во согласност со закон.

Доживотно учење

Член 98

Универзитетот организира програми на доживотно учење, користејќи пред сè иновативни методи и инструменти за подучување и учење преку користење на нови технологии и слично, при што се користи просторот и опремата на Универзитетот.

Член 99

Доживотното учење ги има следниве цели:

- добивање сертификат за успешно завршување на специфични програми за обука (почетни и континуирани) или
- надополнување или освежување на компетенциите од одредена област, наменето за поранешни студенти.

Програмите за доживотно учење, коишто имаат за цел стекнување на формална универзитетска диплома, не можат да бидат алтернатива на соодветните редовни универзитетски програми, со оглед на тоа што овие програми се наменети првенствено за повозрасни потенцијални студенти.

Системот за оценување на програмите за доживотно учење, исто така се засновани на ЕКТС кредити.

Претходното учење, формално и неформално, се признава од страна на Универзитетот и на овие студенти им се доделуваат соодветен број ЕКТС кредити, кои ќе им послужат или како основа за запишување на универзитетска програма (редовна или доживотна) или како елемент во рамките на овие програми.

Поблиски одредби за програмите за доживотно учење се уредуваат со акт на Универзитетскиот сенат.

Стручно образование пократко од три години

Член 100

На Универзитетот може да се организира стручно образование и обука и пократко од 3 (три) години. За стекнатото стручно знаење и обука, Универзитетот односно единицата издава сертификат.

На лицето од став 1 на овој член, стекнатите стручни знаења и обука му се изразуваат во ЕКТС кредити и се признаваат како дел од високообразовна студиска програма.

Стектите ЕКТС кредити се забележуваат во сертификатот од став 2 на овој член.

Лицето кое се стекнало со стручно знаење и со кредити, согласно со став 3 на овој член, може да ги продолжи студиите според студиската програма соодветна на стекнатите кредити и евалуираното знаење под следните услови:

- претходно да има завршено соодветно средно стручно училиште во траење од 4 (четири) години.
- студиите да ги запише како редовен студент.

Објавување и менување на студиските програми

Член 101

Универзитетот јавно ги објавува студиските програми најдоцна 3 (три) месеци пред објавувањето на конкурсот за запишување на студенти.

Студиските програми се менуваат по иста постапка по која се усвојуваат.

Еднакво вреднување на странско образование

Член 102

Право на запишување на трите циклуси на образование имаат и лица кои не завршиле еднакво образование во странство.

Оценка за исполнетоста на условите за запишување ги врши комисија на Универзитетот составена од 5 (пет) члена, што ја формира Ректорската управа.

По извршеното вреднување, комисијата донесува одлука со која се утврдува дека кандидатот:

- ги исполнува условите за запишување на студии;
- потребно е да полага диференцијални испити;
- не ги исполнува условите за запишување.

Обем и организација на студиите

Член 103

По исклучок, ако студиската програма содржи практично оспособување, вкупното оптоварување на студентот може да надмине 40 часа неделно и 45 недели годишно.

На студиската програма од областа на уметностите за стручно- уметничките наставни предмети може да се изведува и индивидуална настава.

На Универзитетот студиите се организираат како вонредни, кога тоа го дозволуваат кадровските и просторните можности на единицата на Универзитетот која ја остваруваат програмата и ако природата на студиите дозволува дел од студиите да се остварува без лично присуство на студентот, а притоа да не се намали квалитетот на истите. Во таков случај организациониот дел треба да опфаќа најмалку 30% (триесет отсто) од студиската обврска на редовното студирање.

Единицата на Универзитетот која ја остварува програмата на студиите од став 3 на овој член е должна за вонредните студенти да ги организира формите на наставата (педагошката работа – предавања, консултации, вежби, колоквиуми и слично), согласно со важечката студиска програма.

Член 104

На студентите, согласно со општ акт на Универзитетот или единицата, може да им се одобри одредени курсеви или студиската година да ја посетуваат и/или полагаат на друга единица на Универзитетот или на друг универзитет во земјава и во странство.

Почеток и времетраење на наставата

Член 105

Студиската година започнува на 15 септември, а завршува на 14 септември следната година и се дели на 2 (два) семестра, зимски и летен.

Зимскиот семестар започнува на 15 септември и завршува на 31 јануари, а наставата трае од 15 септември до 31 декември.

Летниот семестар започнува на 1 февруари и трае до 14 септември, а наставата трае од 1 февруари до 15 мај.

Проверка на знаењето

Член 106

Проверката на знаењето на студентот, по наставните предмети, се врши континуирано во текот на наставно-образовниот процес и се изразува во поени.

За исполнување на обврските за полагање на испитот (по делови или во целина), студентот може да оствари најмногу 100 поени или да добие позитивна оценка која се изразува до 10 (десет), при што оценката 5 (пет) означува недоволен успех.

Со планот на студиите може да се утврди дека некои облици на настава се спроведуваат без оценување или дека се оценуваат описно.

Нумеричкиот, односно бројниот систем на оценување се споредува со системот на оценување според ЕКТС и тоа:

10 => A	A = >	10
9 => B	B = >	9
8 => C	C = >	8
7 => D	D = >	7
6 => E	E = >	6
5 => F	F.FX = >	5

За одредени предмети, доколку природата на компетенциите кои студентот треба да ги стекне го дозволува тоа, може да се предвиди и компјутерска проверка на знаењата во рамките на системот за објективна проверка на знаењата на Универзитетот.

Проверката на знаењето по одделни наставни предмети се врши на начините определени во студиската програма и во роковите утврдени со овој Статут.

Универзитетот, со правилниците за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трите циклуси на студии, го утврдува начинот на проверка на знаењата и полагањето на испитот.

Завршното оценување задолжително се запишува во индексот и во пријавата за завршно оценување.

Просечниот успех на студентот претставува аритметичка средина на оценките од завршното оценување по сите наставни предмети во текот на студиите, вклучувајќи го и завршниот испит.

За секоја проверка на знаењето, континуирано и завршно оценување, студентот поднесува пријава.

Испити и испитни рокови

Член 107

Испитите можат да бидат, теоретски и практични, а се полагаат само писмено, само усно, или писмено и усно, а на единиците од областа на уметноста и со изведување/презентација на практична работа, односно со изведување/презентација на уметничка работа.

Практичниот дел на испитот може да се изведува одвоено од теоретскиот дел на испитот. Целокупниот испит мора да се заврши во рок од 5 (пет) работни дена, освен во посебни оправдани случаи (пр. виша сила и сл.).

Писмениот дел на испитот може да биде елиминаторен, освен кога испитот се одржува пред комисија.

Студентот има право да ги полага предметите во рамките на: зимскиот, есенскиот и летниот испитен рок. Испитните рокови траат најмалку 3 (три) недели.

Во рамките на предвидените испитни рокови, единиците на Универзитетот во зависност од кадровските и просторни можности можат да определат повеќе од 1 (еден) термин за полагање на секој испит.

Испитите можат да се организираат непосредно по завршувањето на наставата по одделните предмети, односно преку колоквиуми, ако истите се предвидени во наставната програма, а крајната оценка се утврдува на завршниот испит во редовна испитна сесија. Во крајната оценка можат да се вкалкулираат постигнувањата на студентот во текот на континуираното оценување.

Испитите, или некои други форми на проверка на стекнатите знаења, вештини и способности, се полагаат од сите предмети што студентот ги запишал, според содржината утврдена во студиската програма.

На испит може да се јави оној студент кој ги има завршено сите обврски пропишани со студиската програма за соодветниот предмет.

Студентот кој нема да ги заврши обврските од одделен предмет утврден со студиската програма и планот за реализација на наставата, тој предмет не може да го пријави и истиот да го полага.

За секој студент се води испитна документација.

Испитите се јавни и резултатите од испитите се достапни на јавноста.

Право на увид во испитната документација имаат студент и лице кое може да докаже дека има правен интерес (родител/старател).

Кога студентот ќе пријави испит, но нема да излезе на испитот се смета дека не го искористил правото за полагање во испитната сесија.

Должност на наставникот

Член 108

Конечната оценка на испитот ја утврдува предметниот наставник.

Студентот мора да биде оценет најдоцна во рок од 5 (пет) работни дена од денот кога се јавил на испит.

Наставникот е должен да му ја соопшти оценката на студентот, односно резултатите од усниот испит веднаш по одржувањето на испитот, а додека резултатите од спроведениот писмен, односно писмен дел на испитот, најдоцна во рок од 5 (пет) работни дена од денот на одржаниот испит, со истакнување на резултатите на службената веб-страница или на огласната табла на единицата, како и на друг соодветен начин.

Кога наставник ќе го оцени писмениот испит на студент со оценка 5 (пет) е должен да го запознае студентот со недостатоците на писмениот испит доколку тоа од него е побарано.

Наставниците на факултетот се должни да го оценат испитот на студентот со оценка 5 (пет) и тогаш кога студентот:

- ја напуштил просторијата во која се одржува писмениот, односно писмениот дел на испитот или кога ќе се откаже од веќе започнатиот усен испит и
- кога по одржаниот писмен, односно писмен дел на испитот не се јави на полагање на усниот дел на испитот.

Приговор заради оценка од проверка на знаењето

Член 109

Студент, во рок од 24 часа, може да поднесе приговор до деканот, односно директорот на единицата, ако не е задоволен од завршното оценување, односно од оценката, или ако смета дека испитот не е спроведен во согласност со закон, актите на Универзитетот и правилникот на единицата.

Ако деканот односно директорот утврди дека се исполнети условите од став 1 на овој член, наставникот ќе ја преиспита оценката од завршното оценување. Ако наставникот не ја преиспита оценката што ја утврдил, студентот испитот го полага пред тричлена комисија составена од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје, во наредните 24 часа, наредниот работен ден. Комисијата ја формира деканот, односно директорот.

Наставникот кај кого полагал студентот не може да биде претседател на комисијата од претходниот став на овој член.

Член 110

По барање, на студентот му се овозможува да го повтори завршното оценување за повисока завршна оценка по наставен предмет во период од најмногу 4 (четири) месеци од полагањето. Доколку студентот на повтореното завршно оценување добие пониска оценка, таа е конечна и студентот нема право да го повтори завршното оценување.

Упис на повисока година на студии

Член 111

Студентот стекнува право на упис во повисока година на студии кога ќе ги исполни сите студиски обврски изразени во ЕКТС кредити, предвидени со запишувањето во претходната студиска година.

Студентот може да ги запише само оние предмети за кои стекнал право според студиската програма и планот за реализација на наставата.

Програмата и планот на студиите може да се базира на запишување семестри.

Повторување на годината, односно условно напредување

Член 112

Студентот кој нема да ги исполни условите за запишување во повисока година може да го продолжи студирањето на тој начин што повторно ќе ги запише студиските обврски кои не успеал да ги исполни во претходната година на студии и да запише нови обврски, но во границите на бројот на кредити предвиден за еден семестар т.е. од 21 до 40 кредити семестрално.

Со програмата и со Планот на студиите во кои наставата се изведува семестрално или трисеместрално можат да бидат пропишани исклучоци од став 1 на овој член, со цел на студентот да му се даде можност да запише наредна година/семестар во услови кога има неисполнето само мал дел од своите обврски во претходната година/семестар.

Член 113

Институционалната поддршка на наставата и студирањето се обезбедува преку формирање канцеларии, центри и други форми на организирање на Универзитетот со акт на Универзитетскиот сенат.

VI. СТРУКТУРА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Единици и придружни членки на Универзитетот

Член 114

Во состав на Универзитетот како единици се следниве факултети:

Електротехнички факултет

Економски факултет

Земјоделски факултет

Машински факултет

Факултет за образовни науки

Правен факултет

Технолошко-технички факултет

Филолошки факултет

Факултет за информатика
Музичка академија
Факултет за медицински науки
Факултет за туризам и бизнис логистика
Факултет за природни и технички науки
Ликовна академија
Филмска академија

Услови за стекнување на придружна членка

Член 115

Како придружни членки можат да пристапат установи и организации чија основна дејност е функционално поврзана со високообразовната, научната, уметничката и стручната дејност на Универзитетот со поднесување барање за пристапување на Универзитетот под услов високообразовната или друга организација која сака да стане придружна членка на Универзитетот да има обезбедено простор и соодветна опрема за остварување на својата високообразовна, научноистражувачка, уметничка или друга програма.

Член 116

Барањето од член 115 содржи: образложение за причините, придонесот, како и за резултатите што се очекуваат со нивното учество во остварувањето, унапредувањето и потпомагањето на дејноста на Универзитетот и изјава потпишана од овластено лице дека го прифаќа Статутот и другите акти на Универзитетот.

Одлука за пристапување донесува Универзитетскиот сенат по предлог на Ректорската управа.

Член 117

Придружната членка има право:

- да го користи информацискиот и библиотечниот систем на Универзитетот;
- да има свој претставник во Универзитетскиот сенат со право на одлучување за работите кои се однесуваат на дејноста на придружната членка;
- во согласност со посебна спогодба да ја користи опремата на Универзитетот за истражување, при остварувањето на заедничките истражувачки проекти со единица, односно единиците на Универзитетот и
- на Универзитетскиот сенат да му ја поднесе својата студиска програма за потврдување.

Член 118

Меѓусебните права и обврски помеѓу Универзитетот и придружните членки се уредуваат со посебен договор.

Придружната членка може да го користи името на Универзитетот согласно со договорот за придружно членство.

Дипломите, свидетелствата и другите акти издадени од придружната членка го содржат името на Универзитетот, согласно со називот: придружна членка на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, а потоа целото име на придружната членка.

Придружното членство во Универзитетот престанува со истапувањето или со одлука на Универзитетскиот сенат. За полноважност на одлуката е потребно таа да е донесена со 2/3 мнозинство од вкупниот број на членови.

Високообразовна установа на верска заедница како придружна членка на Универзитетот

Член 119

Високообразовната установа на верска заедница може да пристапи кон Универзитетот доколку се утврди заеднички интерес помеѓу Универзитетот и високообразовната установа во остварувањето на високообразовната дејност.

Со пристапување кон Универзитетот, високообразовната установа на верската заедница стекнува придружно членство.

Одлука за пристапување на високообразовната установа на верска заедница кон Универзитетот донесува Универзитетскиот сенат по предлог на Ректорската управа.

Член 120

Одредбите од овој Статут за правата и обврските и нивното учество во работата на органите и телата на Универзитетот утврдени за придружната членка на Универзитетот се однесува и на високообразовната установа на верска заедница со својство на придружна членка на Универзитетот.

Престанување на статусот на придружна членка

Член 121

Статусот придружната членка не смее да се остварува спротивно на интересите на Универзитетот.

Доколку Ректорската управа утврди дека статусот се остварува спротивно на интересите на Универзитетот, утврдени со закон и со овој Статут, за тоа и укажува на придружната членка и поведува постапка за престанување на статусот.

Член 122

Статусот на придружна члена на Универзитетот престанува и со престанување на својството на правно лице на установата, односно организацијата.

ВИИ. ПРАВА И ОБВРСКИ НА ЕДИНИЦИТЕ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 123

Единиците на Универзитетот имаат права и обврски за:

- активно и постојано учество и придонес во остварувањето на дејноста, улогата и задачите на Универзитетот и на единиците;
- иницирање прашања и предлагање решенија од доменот на дејноста на Универзитетот и на единиците;
- активно учество во работата на органите и работните тела на Универзитетот и на единиците;
- реализација на актите, одлуките и задачите на органите на Универзитетот и на единиците и
- почитување на дигнитетот и достоинствена употреба на името и обележјата на Универзитетот.

Единиците како и придружните членки се должни да го почитуваат Кодексот на однесување утврден од Универзитетскиот сенат. Непочитувањето на Кодексот се објавува во „Универзитетски гласник“.

Одлука за објавување донесува Универзитетскиот сенат по предлог на Ректорската управа.

Научен институт

Член 124

Научен институт може да врши високообразовна дејност за студии од втор и трет циклус во рамките на научната област за која е основан, ако е акредитиран за вршење на овој вид студии и има решение за почеток со работа, според следниве услови:

- да има програма во која се определени подрачјата на научните истражувања;
- да има за прва и за втора студиска година избрано и вработено согласно со закон, најмалку половина од вкупниот број на наставници и соработници, одделно за секоја студиска програма во согласност со стандардите за оптоварување на наставните обврски утврдени со уредбата за нормативи и стандарди;
- научноистражувачката дејност да е негова претежна дејност и
- се обезбедени средства, опрема и простор за работа.

Внатрешна организација на единиците

Член 125

Единиците на Универзитетот за вршење на својата дејност можат да организираат:

- катедри,
- оддели,
- институти,
- центри,
- лаборатории,
- библиотеки и
- други внатрешно-организациони единици.

Катедри

Член 126

Катедрите се формираат за наставни предмети од иста или од сродна наставно-научна област, со цел на усогласување и развивање на наставно-образовната, научноистражувачката и уметничката дејност.

Катедрите се основни внатрешно-организациони единици на единиците на Универзитетот кои се основаат, припојуваат и делат во согласност со потребите на наставно-образовната и научноистражувачката работа.

Катедрата ја сочинуваат наставниците и соработниците од иста или сродна научна област на една единица на Универзитетот.

Одлука за основање и укинување на катедра донесува наставно-научниот, наставничкиот, односно научниот совет.

Катедрите во рамките на своите надлежности особено:

- соработуваат при подготвувањето на студиските програми и програмите за истражувачка работа;
- остваруваат наставно-образовна и научноистражувачка дејност;
- со научноистражувачката дејност, посебно со фундаменталните истражувања, развиваат научни дисциплини врз кои се темелат студиските програми и научни дисциплини со сродни или интердисциплинарни поврзани области;
- ги разгледуваат прашањата и проблемите кои настануваат при изведувањето на студиските програми и ја насочуваат и усогласуваат високообразовната и научноистражувачката работа;
- се грижат за пренесување на научноистражувачките достигнувања и новите знаења во наставно-образовниот процес и за нивно вклучување во студиските програми во трите циклуса на студии;
- развиваат современи педагошки методи;
- се грижат за стручното и за научното усовршување на наставниците и соработниците;
- предлагаат теми за дипломски и магистерски работи и
- предложуваат учебници, учебни помагала и стручна литература.

Член 127

Катедрата може да се формира ако има најмалку 3 (три) наставници со научен назив доктор на науки.

Член 128

Со катедрата раководи раководител на катедрата кој се избира со тајно гласање од редот на редовно вработените наставници на катедрата со мандат од 4 (четири) години.

Одлуката за избор се смета за донесена, ако за неа гласало мнозинство од редовно вработените наставници на катедрата.

Член 129

Раководителот:

- ја организира и ја води работата на катедрата;
- ги свикува и ги води состаноците на катедрата;
- се грижи за редовно изведување на наставно-образовната и на научноистражувачката работа од

областа на катедрата;

- ги извршува одлуките на органите на единицата кои се однесуваат на работата на катедрата;
- ги известува органите на единицата за работата на катедрата и
- врши и други работи што ќе му ги доверат органите на единицата.

Член 130

Во работата на катедрата можат да учествуваат наставници избрани во насловни звања, визитинг-професори, други лица и студенти без право на одлучување.

Оддели

Член 131

Одделите се формираат заради неопходно поврзување на научните области, насочување и усогласување на наставно-образовната и со неа поврзаната научноистражувачка дејност на катедрите, како и заради развивање на научните дисциплини и струки од тие области.

Член 132

Две или повеќе катедри можат да се поврзат во оддели.

Член 133

Со одделот раководи раководител на одделот кој се избира од редот на редовно вработените наставници на катедрите со мандат од 4 (четири) години со тајно гласање.

Одлуката за избор се смета за донесена, ако за неа гласало мнозинството од редовно вработените наставници во катедрите.

Институти

Член 134

Институтите се формираат за определено научноистражувачко поле за изведување фундаментални, развојни и апликативни проекти и за изведување наставно-образовна дејност поврзана во соодветното научноистражувачко поле.

Член 135

Институт може да се формира ако има најмалку 2 (две) катедри кои се тематски и функционално поврзани со институтот.

Одлука за основање и укинување на институт донесува наставно- научниот, наставничкиот, односно научниот совет, по предлог на катедрите.

Член 136

Институтите:

- организираат и остваруваат наставно-образовна дејност;
- организираат и остваруваат научноистражувачка дејност;
- организираат и остваруваат применувачка, односно апликативна дејност;
- изведуваат стручни, советувачки, применувачки и други услуги;
- учествуваат во создавање на научен подмладок;
- се грижат за развојот на научните дисциплини и струки;
- го поттикнуваат вклучувањето на студентите во научноистражувачката работа;
- ги проучуваат можностите и формите за пренесување на научноистражувачките резултати во практиката;
- учествуваат при изработката на програмите за научноистражувачка и наставно-образовна работа на единицата на Универзитетот и
- вршат и други работи утврдени со правилникот на единицата.

Член 137

Институтите се основаат, припојуваат и делат во согласност со потребите на наставно-образовната и научноистражувачката работа.

Член 138

Институтот има раководител, кој го избираат редовно вработените наставници од катедрите, со мандат од 4 (четири) години, со тајно гласање.

Одлуката за избор се смета за донесена ако за неа гласало мнозинството од редовно вработените наставници од катедрите.

Центар

Член 139

Центри се формираат заради изведување, организирање и поттикнување на научноистражувачката и наставно-образовната работа, пренесување на употребата на современите методи на работа, сознанијата и достигнувањата, како и за изведување на информатички и информациско-документациски активности.

Центрите се формираат во согласност со потребите на единиците на Универзитетот.

Центарот има раководител.

Раководителот на центарот го именува ректорот.

Член 140

Одредбите за раководителот на катедрата од овој Статут соодветно се применуваат и за раководителот на одделот и на центарот.

Лаборатории

Член 141

Лабораториите се формираат за практични изведувања на наставно-образовната, научно-истражувачката, уметничката и апликативната работа.

Библиотека

Член 142

Библиотеките на единиците на Универзитетот учествуваат и даваат свој придонес во креирањето и библиотечното работење во рамките на единствениот библиотечен систем на Универзитетот.

Библиотеките на единиците на Универзитетот ја собираат, уредуваат и распоредуваат научната, студиската и стручната литература и на наставно-научните кадри, соработниците и на студентите им ги даваат информациите и знаењата за студиите и за научната работа, ги образуваат од гледна точка на употребата на библиотечниот фонд и од гледна точка на барањето информации и изработуваат библиографија на високообразовните наставници и научни работници.

Статусни промени

Член 143

Единиците на Универзитетот можат да извршат статусни промени само во рамките на Универзитетот.

Предлогот за статусна промена го поднесува единицата на Универзитетот на која истите се однесуваат.

По предлогот се изјаснуваат наставно-научните, наставничките, односно научните совети на единиците.

Предлогот се смета за утврден доколку го прифатат 2/3 од единиците.

Врз основа на предлогот од претходниот став, Универзитетскиот сенат донесува одлука за предлог за статусна промена, која се доставува до министерството надлежно за работите на високото образование.

Со предлог-одлуката за статусна промена се утврдува: начинот на кој студентот ќе ги заврши студиите според студиските програми на кои ги започнал студиите, правата и обврските на единиците, статусот на имотот што го користеле, односно што ќе го користат, документацијата, исправите, архивата и други прашања од значење за статусната промена.

Престанување на единицата на Универзитетот

Член 144

Единицата во состав на Универзитетот престанува да постои:

- врз основа на закон за нејзино престанување;
- врз основа на акт на надлежен орган за одземање на правото за вршење високообразовна дејност согласно со закон и
- со припојување, спојување и поделба, согласно со закон и овој Статут.
- За случаите од претходниот став на овој член предлог-одлука утврдува Универзитетскиот сенат.

*Правна важност на внатрешната
организација на единиците*

Член 145

Внатрешната организација на единиците на Универзитетот и другите прашања поврзани со неа, кои не се уредени со овој Статут, се утврдуваат со правилниците на единиците, на кои согласност им дава Универзитетскиот сенат.

Начинот и постапката на организирање на внатрешни организациони единици се утврдуваат со правилниците на единиците, за кои согласност дава Универзитетскиот сенат.

**VIII. ВНАТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ
И ФОРМИ НА СОРАБОТКА**

*Внатрешна организација на Универзитетот и на
неговите единици*

Член 146

Основање на други внатрешно-организациони единици може да се врши доколку се обезбедени просторни и кадровски услови, финансиски средства, обезбедена програма за работа и други услови утврдени со закон.

Одлука за нивно основање донесува Универзитетскиот сенат, по предлог на Ректорската управа.

За општествено-економската оправданост за формирање на овие внатрешно-организациони единици е потребно претходно мислење од Универзитетскиот совет.

Член 147

Универзитетот може под услови утврдени со закон и со овој Статут за вршење на својата дејност да организира: универзитетски клинички центар, универзитетска поликлиника, универзитетски спортски центар, универзитетски ветеринарен клинички центар, аграрни универзитетски институти, центри за истражување и континуирано образование како доживотно учење и други форми од дејноста на единиците.

Одлука за нивно основање донесува Универзитетскиот сенат, по предлог на Ректорската управа.

За донесување на одлуката е потребно да се обезбедат следниве документи и услови:

- елаборат за основање;
- средства за работа;
- план и програма за работа;
- објект, опрема и простор;
- потребен број работници и
- други услови.

За општествено-економската оправданост за формирање на овие форми на дејност е потребно претходно мислење на Универзитетскиот совет.

Внатрешно-организациони единици на Универзитетот

Член 148

На Универзитетот се формираат следниве внатрешно-организациони единици:

- Геомагнетна опсерваторија;
- Универзитетски културен центар;
- Универзитетски спортски центар;
- Центар за односи со јавноста;
- Центар за доживотно учење;
- Центар за електронско учење;
- Центар за обезбедување на квалитет;
- Центар за меѓууниверзитетска соработка;
- Информатичко-технолошки центар;
- Универзитетска библиотека.

Геомагнетна опсерваторија

Член 149

Со цел перманентно да го набљудува и анализира геомагнетното поле на Република Македонија, кое е едно од основните физички полиња на Земјата со огромно влијание врз животната средина, се формира Геомагнетната опсерваторија.

Универзитетски културен центар

Член 150

Со цел развивање, унапредување, омасовување на културните дејности на студентите и вработените, како и презентирање на достигнувањата од доменот на културата, се формира Универзитетски културен центар.

Дејностите во рамките на Универзитетскиот културен центар можат да се организираат во посебни активности (културни, ликовни, музички, литературни, драмски, информативни и сл.).

Универзитетски спортски центар

Член 151

Со цел за развивање, унапредување, омасовување и постигнување врвни резултати во спортските активности на студентите и вработените, како и презентирање на достигнувањата во разни спортски дисциплини, се организира Универзитетски спортски центар.

Центар за односи со јавноста

Член 152

Со цел за обезбедување на јавно информирање, транспарентност, слободно искажување на мислења и ставови на студентите и вработените за наставно-образовниот процес и за другите активности на Универзитетот се формира Центар за односи со јавноста.

Центар за доживотно учење

Член 153

Со цел подготвување, реализирање, координирање и активности поврзани со учењето во текот на целиот живот и заради унапредување на знаењето, вештините и способностите, како и подобрување на компетенциите, стекнување на нови компетенции, квалификации и можности за професионален развој, се формира Центар за доживотно учење (континуирано образование) Lifelong Learning Programme.

Центар за електронско учење

Член 154

Со цел да се воведат модерни форми на учење на Универзитетот, нови технологии: (интерактивни табли, графички табли, мултимедиумски софтвер и хардвер, аудиовизуелна опрема и друго), како и перманентни обуки на наставници, учители, студенти и ученици од универзитети и училишта во Република Македонија и странство, се формира Центарот за електронско учење.

Центар за обезбедување на квалитет

Член 155

Со цел за достигнување на високи стандарди на образованието на Универзитетот и давање на активна поддршка на единиците за унапредување на квалитетот во наставно-образовната и научната работа се формира Центар за обезбедување на квалитет.

Центарот за обезбедување на квалитет развива постапки за внатрешна и надворешна евалуација, методи за истражување на различни аспекти на квалитетот на образованието, поттикнување и организирање на постојани трибини и дискусии за квалитетот и ширење на културата на квалитетот во академската и неакадемската јавност, дефинира стандарди и критериуми за квалитетно функционирање на единиците на Универзитетот, спроведува анализа и собира повратни информации за квалитетот на сите корисници; координира и спроведува анкети на студенти и наставници, обработува резултати, истражување на причини за некавалитетно, неефикасно и долго студирање.

Центар за меѓууниверзитетска соработка

Член 156

Со цел за развивање на соработка помеѓу Универзитетот и универзитетите во Република Македонија и странство се формира Центар за меѓууниверзитетска соработка.

Центарот за меѓууниверзитетска соработка: учествува во подготовката, потпишувањето и реализирањето на договорите за соработка; подготвува и реализира програми за размена со други универзитети на наставници, соработници, вработени и студенти; врши постојано информирање на единиците на Универзитетот за можностите на меѓународна, научна и техничка соработка; подготвува обрасци и формулари за успешно аплицирање на институционални меѓународни проекти; се грижи за организацијата и престојот на вработените при патување во странство, како и на престојот на странците на Универзитетот.

Информатичко-технолошки центар

Член 157

Со цел да го планира, имплементира и одржува информатичкиот систем и компјутерската мрежа на Универзитетот, електронската пошта, системот за најавување и регистрирање на вработените и студентите, веб-порталот и заштита и складирање на сите податоци, се формира Информативно-технолошки центар.

Универзитетска библиотека

Член 158

Со цел да се обезбедат претпоставки за остварување на дејноста, целите и задачите на Универзитетот, единиците и придружните членки на Универзитетот, се формира Универзитетска библиотека, каде се прибираат, обработуваат и се чуваат монографиите, периодичните публикации, збирките, картите, зборниците, основната и дополнителната литература за настава, испити и др.

Покрај библиотеката од став 1 на овој член, постојат и библиотеки на единиците на Универзитетот.

Универзитетот донесува единствени основи за обезбедување единствен библиотечен систем на Универзитетот, за организацијата и распоредот на библиотечната граѓа и др.

Библиотеките се поврзани во библиотечарски информациски систем на Универзитетот.

Институт за историја и археологија

Член 159 - СЕ БРИШЕ

Институт за гастрономија, исхрана и диететика

Член 160 - СЕ БРИШЕ

Член 161

Универзитетот, односно ректорот може да склучува и спогодби или договори со клиници и други здравствени установи кога тоа е потребно за вршење на високообразовната дејност или со други установи и трговски друштва чија дејност е од значење за вршење на дејноста на Универзитетот и за вршење на врвна применувачка дејност.

Член 162

За одредена научноистражувачка работа или за извршување на одредени активности од посебно значење, Универзитетот може да формира институт.

Институтот од став 1 на овој член се формира со одлука на Универзитетскиот сенат.

Институтот на Универзитетот има раководител.

Раководителот на институтот го именува ректорот на Универзитетот.

Институтот од став 1 на овој член е под надлежност на Универзитетот и не припаѓа на некоја од единиците на Универзитетот.

Универзитетски центри

Член 163

За реализацијата на високообразовната, научноистражувачката и друга креативна дејност, која им е заедничка на повеќе единици, на Универзитетот можат да се формираат центри за определена студиска област или кампуси.

Член 164

За реализација и проширување на високообразовните активности на единиците на Универзитетот во други градови надвор од седиштето на Универзитетот, можат да се формираат дисперзирани студии.

Основање на друга организација

Член 165

Основањето на трговско друштво или установа може да се врши доколку се обезбедени просторни и кадровски услови, финансиски средства, обезбедена програма за работа и други услови утврдени со закон.

Единиците на Универзитетот можат своите активности со други субјекти да ги реализираат преку основаните трговски друштва или установи.

Добивката која е остварена од став 2 на овој член е приход на Универзитетот, односно единицата на Универзитетот која учествувала во нејзиното создавање.

Финансирањето на трговските друштва или установите се врши само од самофинансирачките активности (сопствени приходи) на Универзитетот, а евентуалните загуби исто така се покриваат само од самофинансирачките активности (сопствени приходи) на Универзитетот.

Одлука за основање на трговско друштво или установа донесува Универзитетскиот сенат по предлог на Ректорската управа.

Иницијатива за основање на друга организација може да поднесе и единицата на Универзитетот.

За општествено економската оправданост за формирање на вакви трговски друштва или установи е потребно претходно мислење од Универзитетскиот совет.

IX. ОРГАНИ И ТЕЛА НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА*Органи и тела на Универзитетот***Член 166**

Органи на Универзитетот се: Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа.
На Универзитетот се формира и Универзитетски совет како тело на Универзитетот.

*Универзитетски сенат**Положба и состав на Универзитетскиот сенат***Член 167**

Орган на управување и стручен орган на Универзитетот е Универзитетскиот сенат (во понатамошниот текст: Сенатот).

Член 168

Сенатот го сочинуваат по 2 (два) претставника од единиците на Универзитетот од редот на професорите и научните советници, по 1 (еден) претставник избран од придружните членки и 10% (десет отсто) претставници од студентите.

Претставниците од придружните членки треба да имаат најмалку високо образование.

Претставниците на студентите ги избира Студентскиот парламент на Универзитетот.

Ректорот е член на Сенатот по положба. Проректорите и генералниот секретар на Универзитетот учествуваат во работата на Сенатот, без право на глас.

*Постапка за избор и верификација на мандатот на членовите на Сенатот***Член 169**

Членовите на Сенатот, со непосредно и тајно гласање, ги избираат наставно-научните односно наставничките совети, советите на научните институти, органите на управување на придружните членки и Студентскиот парламент на Универзитетот.

Мандатот на членовите на Сенатот трае 4 (четири) години.

Мандатот на претставниците на студентите во Сенатот трае 2 (две) години.

Член 170

Во текот на траењето на мандатот може да се изврши замена на член на Сенатот на ист начин и постапка како и при избирањето на членовите на Сенатот.

Мандатот на новиот член трае до истекот на мандатот на претходниот член кој го заменува.

Член на Сенатот може да биде отповикан во следниве случаи:

- доколку повеќе од 3 (три) пати едноподруго неоправдано отсутствува од седницата на Сенатот во текот на 1 (една) академска година или
- го нарушува угледот на Универзитетот или единицата.

Иницијатива за отповикување може да даде единицата, Сенатот, ректорот, придружната членка и Студентскиот парламент, а самото отповикување го вршат органите кои ги избрале, по претходно мислење на Сенатот.

Член 171

Член на Ректорската управа истовремено не може да биде и член на Сенатот.

Член 172

Верификацијата на мандатот на членовите на Сенатот ја врши верификациона комисија составена од 3 (три) члена. Членовите на верификационата комисија се избираат по предлог на членовите на новоизбраниот Сенат.

Верификационата комисија констатира дали членовите ги исполнуваат условите утврдени со овој Статут и поднесува извештај на конститутивната седница на Сенатот.

Доколку верификационата комисија констатира дека не се исполнети условите, ги известува за тоа единиците на Универзитетот, Студентскиот парламент или придружната членка од каде доаѓа неверификуваниот член.

Во работата и одлучувањето на Сенатот не можат да учествуваат лица чиј мандат не е верифициран.

Член 173

Постапката за избор на членови на Сенатот започнува најмалку 60 дена пред истекот на мандатот на постојниот Сенат.

Постапката ја покренува ректорот како претседател на Сенатот, кој ја свикува и конститутивната седница на новоизбраниот Сенат.

Престанување на мандат на член на Сенат

Член 174

На член на Сенат му престанува мандатот и пред истекот на времето за кое е избран во случај:

- ако го отповика единицата, односно органите што го избрале, на начин и постапка како и за неговиот избор;
- ако му престане работниот однос;
- ако му мирува работниот однос;
- по негово барање;
- правосилна судска одлука со која е осуден на казна затвор подолга од 6 (шест) месеци;
- престанување на статус на студент;
- избор на функција која не дозволува вршење функција член на Сенатот и
- во други случаи утврдени со закон, овој Статут и со актите на Универзитетот.

Начин на работа

Член 175

Сенатот работите од својата надлежност ги врши на седници, во согласност со закон и со овој Статут. Седниците на Сенатот се јавни.

Сенатот заседава по потреба, во согласност со програмата за работа.

Сенатот може да одржува свечени седници по повод јубилеи, прослави и други свечености.

Член 176

Седниците на Сенатот ги свикува и со нив раководи ректорот, како претседател на Сенатот.

Во негово отсуство, Сенатот го свикува и со него раководи лице што тој ќе го овласти.

Сенатот се свикува и по барање на најмалку 2 (две) единици од составот на Универзитетот, по барање на Ректорската управа и на најмалку една петина од членовите на Сенатот.

Член 177

Претседателот на Сенатот, 7 (седум) дена пред одржувањето на седницата на Сенатот, на сите членови и учесници им доставува покана со предлог на дневниот ред и материјали за точките од седницата.

Во случај на итност, седницата може да се свика и пред истекот на рокот од став 1 на овој член. Седницата ќе се одржи доколку Сенатот ги прифати причините за итното свикување на седницата.

Сенатот може да одржува и вонредни седници согласно со Деловникот за работата на Сенатот.

Член 178

Предлогот на дневниот ред и датумот на одржувањето на седницата на Сенатот ги утврдува претседателот на Сенатот.

Член 179

Доколку седницата на Сенатот не се одржи поради неприсуство на доволен број членови на Сенатот, утврден со овој Статут, претседателот на Сенатот, во рок од најмалку 7 (седум) дена, доставува нова покана со предлог на дневен ред за одржување на седницата.

Член 180

Одлуките и другите акти донесени на седница на Сенатот ги потпишува ректорот како претседател на Сенатот, а во негово отсуство еден од проректорите, којшто тој ќе го овласти.

Ректор *Положба и избор*

Член 181

Ректорот е раководен орган на Универзитетот.

Постапка за избор на ректор ја покренува Ректорската управа во првата половина од мај, пред истекот на мандатот.

Постапката за избор на ректор треба да заврши до 15 јули во тековната година.

Доколку изборот на ректор не заврши во рокот утврден во претходниот став, изборот на ректор се врши најдоцна до 14 септември во тековната година.

Член 182

Изборот на ректор се врши врз основа на критериумите за предлагање и избор на ректор и проректори, што ги донесува Универзитетскиот сенат.

Секоја единица може да предложи кандидат за ректор и кандидати за проректори.

Кандидатот за ректор не може истовремено да биде и кандидат за проректор.

Кандидатот за ректор, односно проректор се утврдува со мнозинство гласови од присутните членови на наставно-научниот, наставничкиот, односно научниот совет.

Член 183

Ректорската управа доставените предлози, заедно со про-грамските платформи за работа на предложените кандидати за ректор ги доставува до единиците на Универзитетот заради информирање.

Член 184

Ректорската управа, врз основа на предлозите, со непосредно и тајно гласање подготвува предлог од 1 (еден) кандидат за избор на ректор, доколку има само 1 (еден) предлог или 2 (два) кандидати за избор на ректор, доколку има 2 (два) или повеќе предлози.

Член 185

Постапката за утврдување предлог за избор на ректор ја спроведува изборна комисија составена од 3 (три) члена.

Комисијата од претходниот став ја избира Ректорската управа со јавно гласање, со мнозинство гласови од присутните. Членовите на комисијата ги предлагаат членовите на Ректорската управа.

Изборната комисија подготвува посебни гласачки ливчиња за избор на ректор, раководи со гласањето и ги утврдува резултатите од гласањето.

Кандидатите за ректор на гласачките ливчиња се внесуваат по азбучен ред од нивното презиме.

Членовите на Ректорската управа гласаат за 1 (еден) кандидат, доколку има само 1 (еден) предлог, или за 2 (два) кандидати за ректор од утврдената предлог-листа на можни кандидати за ректор.

Утврден е кандидат доколку има само 1 (еден) предлог, односно 2 (два) кандидати кои ќе добијат повеќе од половина од гласовите од вкупниот број членови на Управата.

Доколку при првото гласање, кандидатите за ректор не го добијат потребното мнозинство гласови за избор, гласањето се повторува сè додека не се утврди предлог од 1 (еден), доколку има само 1 (еден) предлог, односно 2 (два) кандидати за избор на ректор.

При секое гласање отпаѓа кандидатот којшто добил најмал број гласови.
Доколку кандидатите не го добијат потребното мнозинство, постапката за избор се повторува.

Член 186

Изборот на ректорот го врши Сенатот со непосредно и тајно гласање.

Член 187

Постапката за избор на ректор ја спроведува изборна комисија од 3 (три) члена, избрана од Сенатот со јавно гласање. Членовите на комисијата ги предлагаат членовите на Сенатот.

Изборната комисија подготвува посебни гласачки ливчиња за избор на ректор, го спроведува гласањето, ги утврдува резултатите од изборот и поднесува извештај.

Кандидатите за ректор на гласачките ливчиња се внесуваат по азбучен ред од нивното презиме.

Утврдените резултати од комисијата се конечни и Сенатот одлуката ја донесува врз основа на утврдените резултати.

Член 188

За избор на ректор, Сенатот може да одлучува доколку на седницата присуствуваат најмалку две третини од вкупниот број членови на Сенатот, а одлучува со мнозинство од присутните членови.

Ако при гласањето за ректор ниту еден од кандидатите не го добие потребното мнозинство гласови, гласањето се повторува само за кандидатот, односно за 2 (два) кандидати, доколку добиле 30% (триесет отсто) гласови од бројот на присутните членовите на Сенатот.

Ако и на повторното гласање ниту еден од предложените кандидати за ректор не го добие потребното мнозинство, целата постапка за избор на ректор се повторува од почеток.

Член 189

При повторната постапка за избор на ректор, не можат да учествуваат истите кандидати за ректор од претходната постапка.

Член 190

Доколку во повторената постапка не се избере ректор, до 14 септември во тековната година, Сенатот избира в.д. ректор со мандат од 6 (шест) месеци, односно до изборот на новиот ректор.

В.д. ректор предлагаат членовите на Сенатот, а за избор е потребен истиот кворум и мнозинство како и за избор на ректор.

Доколку при првото гласање кандидатот за в.д. ректор ако има само 1 (еден) предлог, односно кандидатите за в.д. ректор не го добијат потребното мнозинство гласови, гласањето се повторува сè додека не се избере в.д. ректор.

При секое гласање отпаѓа кандидатот што добил најмал број гласови.

Член 191

На ректорот функцијата му престанува и пред истекот на мандатот ако:

- биде разрешен;
- поднесе оставка;
- му престанал работниот однос и
- во други случаи утврдени со закон и со овој Статут.

Член 192

Ако местото ректор на Универзитетот се испразни пред истекот на времето за кое е избран, ќе се избере нов ректор, најдоцна во рок од 90 (деведесет) дена од кога е местото испразнето.

Ако на местото ректор, навремено не може да биде избран ректор или ако местото ректор е испразнето помалку од 6 (шест) месеци, Сенатот за тоа место именува в.д. ректор, во согласност со овој Статут.

Мандатот на новиот ректор трае до истекот на рокот за кој е избран претходниот ректор на Универзитетот.

Член 193

На денот на стапувањето на должноста на новоизбраниот ректор, примопредавањето на должноста се врши на свечен начин.

Член 194

Ако Сенатот не го прифати извештајот за работа на ректорот и за работата на Универзитетот поведува постапка за разрешување на ректорот.

Сенатот одлучува на ист начин и постапка како и при неговиот избор.

Права, должности и одговорности на ректорот

Член 195

За вршење на дел од своите права и обврски, ректорот може да овласти одделен проректор, односно проректори.

Овластениот проректор, односно проректори, одговара за законитоста во извршувањето на својата работа.

Член 196

Ректорот може да формира комисији, односно работни тела или групи од редот на наставниците и другите членови на единиците и придружните членки, стручната и административна служба на Универзитетот, како и од надворешни лица за проучување на прашања и извршување на работи од значење за работата на Универзитетот. Комисиите и другите работни тела или групи се должни на ректорот да му поднесат писмен извештај со соодветен предлог.

За формирањето на комисиите и работните тела или групи од претходниот став, решение донесува ректорот.

На лицата од став 1 на овој член за работата им следува соодветен надоместок, што го определува ректорот.

Член 197

Ректорот на Универзитетот ја контролира и координира работата на раководните органи на единиците на Универзитетот во врска со остварувањето на ставовите, одлуките и заклучоците на Сенатот и Ректорската управа, во врска со остварувањето на улогата, задачите и дејноста на Универзитетот утврдени со закон, со овој Статут и со актите на Универзитетот.

Член 198

Ректорот на Универзитетот, по потреба, може да ги свикува деканите и директорите и други одговорни лица, заради разгледување на прашања од интерес на единиците на Универзитетот или на Универзитетот во целина.

Член 199

Единиците и придружните членки во состав на Универзитетот се должни, по барање на ректорот, да го информираат за сите прашања што се од интерес за остварување на целите и задачите на Универзитетот и да му овозможат пристап до сите документи од нивното работење.

Одговорност на ректорот за законитоста и статутарноста

Член 200

Ректорот е одговорен за законитоста и статутарноста на работата на Универзитетот и на единиците во негов состав и има право и должност да запре од извршување, односно да укине акт на нивните органи, за којшто смета дека не е во согласност со закон, овој Статут или друг општ акт на Универзитетот.

Единицата на Универзитетот чијшто акт е укинат, може да поднесе жалба до Сенатот во рок од 15 (петнаесет) дена од приемот на одлуката на ректорот. Одлуката на Сенатот е конечна.

Доколку во рок од 30 (триесет) дена од денот на запирањето од извршување на актот на Универзитетот или единицата, Универзитетот односно единицата не изврши усогласување на актот со причините за неговото запирање, ректорот покренува постапка за оценка на неговата уставност и законитост до

Уставниот суд на Република Македонија.

Доколку ректорот во рокот од став 3 не поднесе иницијатива, актот останува во важност.

Член 201

Ако најдоцна во рок од 30 (триесет) дена пред истекот на мандатот на деканот, односно директорот, единицата не утврди кандидат, односно кандидати за декан, односно директор, ректорот назначува в.д. декан, односно в.д. директор, за време од 3 (три) месеци. Ако и во тој рок единицата не утврди кандидат, односно кандидати за декан, односно директор, ректорот назначува друго лице за в.д. декан, односно в.д. директор за време од 3 (три) месеци.

Член 202

Ректорот може за непочитување на закон, овој Статут, општ акт или одлука на Универзитетот, за злоупотреба или пречекорување на овластувањата, да суспендира декан или директор на единица и да постави в.д. декан, односно в.д. директор, ако:

- деканот, односно в.д. деканот, како и директорот, односно в.д. директорот не ги спроведува одлуките на органите на Универзитетот;
- не му го прифати извештајот за работата на единицата;
- не запре од извршување акт на органите на единицата, којшто е во спротивност со закон, овој Статут, општите акти на Универзитетот и на единицата;
- ги злоупотреби или пречекори овластувањата добиени согласно со овој Статут и
- други случаи во согласност со закон и со овој Статут.

За спроведување на постапката за утврдување на случаите од претходниот став на овој член, ректорот може да формира комисија.

Во постапката учествува и деканот, односно директорот, односно в.д. деканот или в.д. директорот.

Ректорот може да суспендира и в.д. декан, односно в.д. директор, под условите утврдени со став 1 на овој член и да постави друго лице за в.д. декан, односно в.д. директор.

Сенатот во рок од 30 (триесет) дена од суспендирањето на деканот односно директорот одлучува за одлуката на ректорот од став 1 на овој член. Доколку Сенатот ја потврди суспензијата дава предлог на ректорот за разрешување на деканот, односно директорот, така што во рок од 3 (три) месеци ќе се спроведе постапка за избор на декан, односно директор.

Ако Сенатот не ја потврди суспензијата на декан, односно директор, мандатот на деканот, односно директорот продолжува до крајот на периодот за кој е избран.

Член 203

Мандатот на в.д. деканот, односно в.д. директорот завршува во секој случај со изборот на декан односно директор во редовна постапка без оглед на времето за кое истиот е назначен.

Проректори Положба и избор

Член 204

Универзитетот има 3 (три) проректори:

- за настава;
- за наука и
- за развој, инвестиции и одржување.

Проректорите се избираат од редот на лицата избрани во наставно-научни и научни звања.

Вршењето на должноста проректор е неспојливо со вршењето на друга државна функција или функција во политичка партија.

Член 205

Ректорот на Универзитетот предлага 3 (три) проректори од листата на кандидати за проректори што ја утврдува Ректорската управа.

Проректорите по предлог на ректорот ги избира Сенатот со тајно гласање, за време од 4 (четири) години, со право на уште еден избор.

Член 206

За проректор е избран оној кандидат кој ќе добие мнозинство гласови од присутните членови на Сенатот.

Ако кандидатот, односно кандидатите за проректори не го добијат мнозинството гласови од претходниот став на овој член, ректорот предлага друг кандидат, односно кандидати и тој предлог го доставува на првата наредна седница на Сенатот.

Права, должности и одговорности

Член 207

Ректорот во договор со проректорите ги распределува работите и работните задачи од областите за кои се избрани.

Проректорите работата од својот делокруг ја извршуваат самостојно, а одговараат пред ректорот и Сенатот.

Член 208

Проректорите се грижат, ги координираат и ги усогласуваат активностите од својот делокруг во рамките на Универзитетот во целина, а вршат и други доверени работи и работни задачи.

Член 209

Во случај на спреченост или отсутност на ректорот, него го заменува еден од проректорите што ќе го определи ректорот.

Член 210

На проректорот може да му престане функцијата пред истекот на мандатот за кој е избран под услови на член 191 од овој Статут.

Ректорот може да поднесе предлог за разрешување на проректор.

Член 211

Одредбите од поглавјето „ректор“ соодветно се применуваат и за проректорите.

Ректорска управа

Состав

Член 212

Ректорската управа ја сочинуваат ректорот, проректорите, деканите, односно директорите на единиците на Универзитетот и 1 (еден) претставник на студентите избран од Студентскиот парламент на Универзитетот.

Доколку се решаваат прашања од посебен интерес за студентите, тогаш е потребно присуство на најмалку двајца студенти избрани од Студентскиот парламент, со еднакво право на глас како и останатите членови на Ректорската управа.

Со Ректорската управа раководи ректорот.

Во работата на Ректорската управа можат да учествуваат и директорите на придружните членки кога се расправа за прашања од нивната дејност.

Ректорската управа утврдува кои прашања спаѓаат во дејноста на придружната членка.

Во работата на Ректорската управа учествува и генералниот секретар на Универзитетот, без право на одлучување.

Начин на работа

Член 213

Ректорската управа ги врши работите од својата надлежност на седници.

Седниците на Ректорската управа се јавни.

Ректорската управа може да одржува свечени седници по повод јубилеи, прослави и други свечености.

Член 214

Членот на Ректорската управа кој е спречен да присуствува на седницата може да овласти лице кое ќе го заменува на седницата.

Членот на Ректорската управа може да присуствува и на седниците на другите работни тела и комисии, како и да учествува во нивната работа, но без право на одлучување.

Член 215

Ректорот на Универзитетот ги свикува седниците на Ректорската управа, раководи со нивната работа и се грижи за нивниот тек.

Во негова отсутност, седницата на Ректорската управа ја свикува и со неа раководи еден од проректорите на Универзитетот, овластен од ректорот.

Член 216

Ректорот на Универзитетот ги свикува седниците на Ректорската управа по своја иницијатива, или на барање од најмалку 1/5 (една петина) од членовите на Ректорската управа или од 1 (една) единица на Универзитетот.

Член 217

Ректорската управа на своите седници донесува општи акти, одлуки, заклучоци, препораки, заема ставови по одделни прашања и дава предлози и мислења.

Член 218

Ректорската управа може да работи ако на седницата се присутни повеќе од половината од вкупниот број членови на Управата.

Одлуките на Ректорската управа се донесуваат со мнозинство гласови од присутните членови на Ректорската управа.

Одлуките донесени на седница на Ректорската управа ги потпишува ректорот, а во негово отсуство еден од проректорите којшто ректорот ќе го овласти.

Универзитетски совет

Член 219

Универзитетскиот совет (во понатамошниот текст: Совет) брои 11 (единаесет) члена.

Избор и мандат на членовите на Советот

Член 220

Во Советот 6 (шест) члена именува Сенатот и тоа по 1 (едно) лице од секое наставно-научно подрачје, кое не е член на Сенатот, а се избрани на Универзитетот во звање редовен професор, вонреден професор или доцент, од кои 1 (еден) е студент. Основачот на Универзитетот – Собранието на Република Македонија именува 3 (три) члена, а 1 (еден) член именува организацијата на работодавачи на Република Македонија – Стопанската комора на Република Македонија и 1 (еден) член единицата на локалната самоуправа во Општина Штип, кој треба да биде со најмалку високо образование.

Во работата на Советот учествува и ректорот без право на глас.

Мандатот на членовите на Советот трае 4 (четири) години.

Мандатот на студентот во Советот трае 2 (две) години.

Советот од редот на своите членови избира претседател. Советот претседателот го избира од членовите на Советот со мнозинството од вкупниот број членови на Советот.

Член 221

Членовите на Советот од редот на наставно-научните и научните работници и студентот на Универзитетот, по предлог на Ректорската управа и Студентскиот парламент ги избира Сенатот, доколку се присутни 2/3 од вкупниот број членови на Сенатот, а одлучува со мнозинство гласови од присутните членови на Сенатот.

Надлежности на Универзитетскиот совет

Член 222

Во рамките на надлежностите, Советот предлага мерки до органите на Универзитетот за доследно извршување на дејноста и задачите на Универзитетот, укажува на незаконитите акти и дејствија на Универзитетот, предлага мерки за рационално користење на кадровските и материјални ресурси, се грижи за заштитата на автономијата и предлага мерки во случај на повреда на автономијата на Универзитетот, врши и други работи од значење за Универзитетот.

Советот одлучува на седници.

Седниците ги закажува и со нив претседава претседателот на Советот.

Советот може да одлучува доколку на седницата се присутни повеќе од половината од вкупниот број членови, а одлуките ги донесува со мнозинство на гласови од вкупниот број членови.

Гласањето на седниците на Советот се врши јавно, а за определени прашања Советот може да одлучи гласањето да биде тајно.

Советот најмалку еднаш годишно доставува извештај до министерството надлежно за работите на високото образование и наука и до Сенатот.

Работни тела, комисии и постапка за донесување на општите акти на Универзитетот Работни тела и комисии

Член 223

Универзитетот формира комисии, одбори и други работни тела за проучување и подготвување на предлози за прашања од делокругот на работа на органите на Универзитетот.

Член 224

Универзитетот ги формира следниве постојани комисии:

- комисија за наставна и научна дејност;
- комисија за финансии, инвестиции и развој;
- комисија за меѓууниверзитетска соработка;
- комисија за нормативна и издавачка дејност и
- комисија за спорт и култура.

По потреба, на Универзитетот може да се формираат и други постојани и повремени комисии или работни тела.

Член 225

Сенатот по предлог на Ректорската управата, односно ректорот, со одлука ги утврдува надлежностите и составот на комисиите и ги именува нивните претседатели, при што се води сметка за составот, односно застапеноста на претставници од различни наставно-научни области.

Член 226

Комисијата може да работи ако на седницата присуствува мнозинство од членовите на комисијата, а одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од присутните членови.

Заради проучување на одделни прашања од својата надлежност и подготвување на извештаи и нацрт-акти за потребите на органите на Универзитетот, комисиите можат да образуваат работни групи од наставници, соработници, студенти, други вработени лица на Универзитетот, како и од членови на заинтересирани органи и организации.

Член 227

Комисиите даваат предлози и мислења и донесуваат одлуки и заклучоци по постапката пропишана со Деловникот за работа на комисиите и другите работни тела.

Член 228

Членовите од редот на студентите во комисиите и работните тела на Универзитетот ги избира Студентскиот парламент на Универзитетот.

***Постапка за донесување на општите акти
на Универзитетот***

Член 229

Нацрт-општите акти на Универзитетот ги подготвуваат работните тела на Универзитетот.

Член 230

Откако Ректорската управа ќе го утврди нацрт-општиот акт, истиот се доставува на јавна расправа во единиците на Универзитетот и придружните членки кога се однесува на нив.

Врз основа на мислењата и предлозите на единиците и придружните членки, соодветното тело на Универзитетот подготвува предлог на општиот акт.

Предлогот на општиот акт се доставува до Сенатот за донесување, односно до Ректорската управа, кога донесувач на општиот акт е Ректорската управа.

Член 231

Измените и дополнувањата на општите акти се вршат на начинот и постапката по кои се донесуваат.

Член 232

Статутот и другите општите акти на Универзитетот и единиците во негов состав се објавуваат во Универзитетски гласник.

Во Универзитетскиот гласник се објавуваат општите акти и на придружните членки со кои се регулираат прашањата од доменот на улогата, целите, задачите и дејноста на Универзитетот.

Општите акти на Универзитетот и на единиците влегуваат во сила најрано со денот на објавувањето во Универзитетски гласник.

Поблиски одредби за издавањето на Универзитетски гласник донесува Ректорската управа.

X. ОРГАНИ НА ЕДИНИЦИТЕ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Наставно-научен, наставнички, односно научен совет

Член 233

Наставно-научниот, наставничкиот или научниот совет се стручни органи на единиците на Универзитетот.

Наставно-научниот совет на единицата од областа на уметноста може да носи назив наставно-научен уметнички совет.

Состав на наставно-научен, наставнички и научен совет

Член 234

Наставно-научниот совет го сочинуваат редовните професори, вонредните професори и доцентите. Наставничкиот совет го сочинуваат професорите, вишите предавачи и предавачите.

Научниот совет го сочинуваат: научните соработници, вишите научни соработници и научните советници.

Член 235

На единица на Универзитетот на која се избрани повеќе од 100 наставници, наставно-научниот совет го сочинуваат претставници избрани од организационите единици (катедри, институти, центри и слично), од страна на редовните и вонредните професори и доцентите.

Изборот се врши сразмерно на наставниците избрани, односно распоредени во организационата единица на начин и според условите определени со овој Статут и правилникот на единицата.

Секоја организациона единица на единицата на Универзитетот е застапена со најмалку 1 (еден) претставник. Изборот се врши со тајно гласање од страна на лицата избрани во звања во работен однос на Универзитетот, а кои се распоредени во соодветната внатрешно-организациона единица на Универзитетот.

Член 236

Лицата кои се во работен однос во здравствена установа, а се избрани во наставно-научно, научно, наставно, односно во соработничко звање на високообразовна установа и вршат високообразовна дејност и на високообразовната установа, имаат статус на наставник, односно соработник.

Член 237

Во наставно-научниот, односно наставничкиот совет свои претставници избираат соработниците и студентите.

Бројот на претставниците на соработниците се застапени со 10% (десет отсто) од вкупниот број на наставниците и се избираат по пат на тајно гласање за мандатен период од 4 (четири) години.

Бројот на претставниците од редот на студентите изнесува 10% (десет отсто) од вкупниот број членови на наставно-научниот, односно наставничкиот совет и се избираат за мандатен период од 2 (две) години.

Стручни тела на наставно-научниот, односно наставничкиот совет

Член 238

Наставно-научниот, односно наставничкиот совет на единицата за проучување на одделни прашања, изработка на извештаи и подготовка на одлуки од својот делокруг може да формира постојани и повремени комисии.

Задачите, составот и начинот на работа на комисиите се утврдува со одлуката за нејзино формирање.

Совет на студиската година

Член 239

Советот на студиската година (во понатамошниот текст: Совет) е стручно и советодавно тело, а го сочинуваат сите наставници и соработници кои учествуваат во наставата на соодветните студии, односно студиската година (на прв, втор и трет циклус на студии), како и на програмите за стручно и професионално усовршување и 1 (еден) претставник од редот на студентите.

Член 240

Советот ги разгледува прашањата за организацијата и за изведувањето на студиите на соодветната студиска година, му предлага на наставно-научниот, односно наставничкиот совет на единицата мерки за унапредување на наставата и други работи кои ќе му бидат доверени од наставно-научниот, односно наставничкиот совет.

Член 241

Советот работите од својот делокруг ги врши на седници.

Советот има раководител кој ги подготвува седниците на Советот и се грижи за остварување на планот и програмата на студиите на соодветната година, ги спроведува одлуките на Советот, а врши и други работи кои ќе му бидат доверени од наставно-научниот, односно наставничкиот совет на единицата и Советот.

Член 242

Раководителот на Советот има заменик кој му помага во работата и го заменува во случај на отсуство.

Раководителот на Советот и неговиот заменик се избираат од редот на наставниците за време од 2 (две) години, а студентот од студентскиот парламент на единицата од редот на студентите на соодветната година за време од 1 (една) година.

Научен совет на научен институт

Член 243

Научниот совет го сочинуваат лицата избрани во научни звања, кои учествуваат во изведувањето на наставата, претставници на соработниците и студентите.

Мандатот на лицата избрани во соработнички звања во научниот совет трае 4 (четири) години и се застапени со 10% (десет отсто) од вкупниот број на научните работници членови на научниот совет и се избираат по пат на тајно гласање.

Претставниците на студентите се избираат од втор и трет циклус, со мандат од 2 (две) години, а нивниот број изнесува 10% (десет отсто) од вкупниот број членови на научниот совет.

Начин на работа

Член 244

Седниците на наставно-научниот, наставничкиот, односно научниот совет ги свикува и со нив раководи деканот, односно директорот на единицата.

Во отсуство на деканот, односно директорот, по негово овластување, со седницата раководи продеканот, односно заменик-директорот на единицата.

Деканот, односно директорот е должен да свика седница на наставно-научниот, наставничкиот или научниот совет доколку тоа го бара 1/3 од членовите.

Начинот на донесувањето на одлуките, како и други прашања од работата на наставно-научниот, наставничкиот или научниот совет поблиску се уредува со правилникот на единицата на Универзитетот.

Услови за избор и разрешување на декан, односно директор

Член 245

Деканот, односно директорот се избира за време од 4 (четири) години со право на уште еден избор.

Вкупниот мандат на деканот, односно директорот од став 1 на овој член се однесува за избор во која било единица во состав на Универзитетот.

Избор и разрешување на декан

Член 246

Наставно-научниот, односно наставничкиот совет, со јавно гласање, утврдува еден или повеќе кандидати за декан, односно директор и го доставува до ректорот на Универзитетот.

За утврдување кандидат, односно листата на кандидати за избор на декан, односно директор, наставно-научниот, односно наставничкиот совет може полноважно да одлучува, доколку се присутни 2/3 (две третини) од вкупниот број на негови членови.

Утврден е оној кандидат, односно листата на кандидати, коишто добиле мнозинство од присутните членови на наставно-научниот, односно наставничкиот совет.

Ректорот нема право да изврши избор на предложениот кандидат, односно кандидати за декан, односно директор, ако кандидатот не ги исполнува условите утврдени со закон, овој Статут и при сторена повреда на постапката за неговиот избор.

Член 247

Постапката за избор на декан, односно директор започнува 6 (шест) месеци пред истекот на мандатот на актуелниот деканот, односно директор.

Наставно-научниот, односно наставничкиот совет донесува одлука за започнување на постапката.

Секој редовен и вонреден професор, а доколку такви нема и секој доцент, доколку ги исполнува условите од овој Статут, во рок од 30 (триесет) дена од денот на донесувањето на одлуката од став 2 на овој член има право да се кандидира за декан, односно директор. Пријавените кандидати доставуваат пријава и програма за работа за мандатниот период.

Пријавите и програмите на кандидатите за декан, односно директор се доставуваат до членовите

на наставно-научниот, односно наставничкиот совет во рок од 10 (десет) дена од денот на нивното поднесување.

Член 248

Ако при гласањето за утврдување кандидат односно листа на кандидати за декан, односно директор, ниту еден од пријавените кандидати не го добие потребното мнозинство на гласови, целата изборна постапка се повторува од почеток.

Во повторната постапка не учествуваат кандидатите за декан, односно директор од претходната постапка.

Член 249

Изборот на декан, односно директор извршен од страна на ректорот го потврдува Сенатот. Ако Сенатот не го потврди изборот на декан, односно директор постапката се повторува. Во повторената постапка не учествува претходниот кандидат за декан.

Сенатот нема право да го потврди изборот на декан, ако тој не ги исполнува условите утврдени со закон, овој Статут или при сторена повреда на постапката за избор.

Член 250

Начинот на пријавување, утврдување на предлог-кандидат/-и за декан, односно директор и разрешување на деканот и продеканот, односно директорот и заменик-директорот, поблиску се уредува со правилникот на единицата, во согласност со овој Статут.

Разрешување на декан, односно директор

Член 251

Ако наставно-научниот, односно наставничкиот совет, не го прифати годишен извештај за работата на деканот, односно директорот, се поведува постапка за негово разрешување на начин и под услови како и за негов избор.

Деканот, односно директорот којшто е разрешен има право на приговор до Сенатот.

Одлуката на Сенатот по приговорот е конечна.

Ако деканот, односно директорот е разрешен, до изборот на нов декан, односно директор, ректорот назначува в.д. декан, односно в.д. директор, согласно со овој Статут.

Одредбите од овој член соодветно се применуваат и за директорот на научен институт.

Продекан

Член 252

Единицата, односно факултетот може да има 1 (еден) продекан кој го предлага деканот.

Единицата, односно факултетот може да има и повеќе продекани доколку има дисперзирани студии во повеќе градови, надвор од седиштето на единицата, односно факултетот.

Член 253

За вршење на дел од своите права и обврски деканот може да го овласти продеканот.

Член 254

Вршењето на должноста продекан е неспојливо со вршењето на друга државна функција или функција во политичка партија.

Член 255

Продеканот го избира наставно-научниот совет по предлог на новоизбраниот декан, според постапката предвидена за избор на декан.

Продеканот се избира од редот на редовните професори, вонредните професори и доцентите.

Член 256

Продеканот врши работи што ќе му ги определи деканот за области од дејноста на единицата, односно факултетот.

За својата работа продеканот одговара пред наставно-научниот совет и пред деканот.

Член 257

Одредбите од ова поглавје соодветно се применуваат и за заменик - директорот на научниот институт.

XI. СТРУЧНА И АДМИНИСТРАТИВНА СЛУЖБА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 258

За вршење на стручните и административните работи, Универзитетот формира стручна и административна служба.

Како стручни и административни работи се сметаат: планско-аналитичките работи, персоналните работи, работите на сметководството, евиденцијата и статистиката, работите на подготвувањето и обработувањето на материјалите од правно-стручна природа, работите на компјутерската мрежа, на информативниот и на библиотечниот систем на Универзитетот, издавачката дејност, административните работи (примање и испраќање на пошта, деловоден протокол, стенографски, дактилографски, архивски и слични работи), општите работи, одржување и чување на објектот и просториите, како и други работи што според својата природа спаѓаат во овие видови работи.

Службата на Универзитетот од став 1 на овој член се организира по сектори, центри, оддели и канцеларии.

Член 259

Во работата на Стручната служба учествуваат секретари на Универзитетот.

Секретарите се одговорни за стручното и административното работење на Универзитетот и единицата во обем определен со актите на ректорот, односно генералниот секретар на Универзитетот.

Генерален секретар

Член 260

Со работата на Стручната и административната служба раководи генералниот секретар на Универзитетот.

Генералниот секретар на Универзитетот има права и должности утврдени со закон, овој Статут и со други акти на Универзитетот.

Член 261

Генералниот секретар на Универзитетот, врз основа на конкурс, по предлог на ректорот од пријавените кандидати, го избира Ректорската управа за време од 4 (четири) години.

Ректорската управа може да го разреши генералниот секретар на Универзитетот по предлог на ректорот на Универзитетот, ако неговата работа е спротивна на закон, на овој Статут и на други општи акти на Универзитетот.

Член 262

За генерален секретар може да биде избрано лице со завршен Правен факултет, соодветни магистерски студии и петгодишно работно искуство во структурата по дипломирањето.

Член 263

Генералниот секретар на Универзитетот:

- се грижи за подготвување и обработка на материјалите за седниците на Сенатот и Ректорската управа, како и за подготвување на одлуките и општите акти што ги донесуваат овие органи и тела;
- по овластување на ректорот го застапува Универзитетот во правните работи;
- се грижи за исполнување и извршување на обврските на Универзитетот во соработката на Универзитетот со соодветните државни и општински органи и тела, надлежни за работите на образованието и науката;
- се грижи за уредноста и ажурноста во работата по предметите и подготвувањето на другите материјали и за таа цел свикува и раководи со работните состаноци на Стручната и административна служба;

- го следи извршувањето на одлуките и заклучоците на органите на Универзитетот и ги известува за тоа и
- ја координира работата на секретарите на единиците на Универзитетот.

Член 264

Генералниот секретар е самостоен во работата од својот делокруг и во вршењето на своите права, должности и одговорности е одговорен пред ректорот и Ректорската управа.

Член 265

Поблиски одредби за организацијата и за вршењето на работите на Стручната и административна служба и за раководителите во Стручната служба се утврдуваат со Правилник за начинот на кој се вршат стручно-административните работи од заеднички интерес на единиците на Универзитетот, што го донесува Сенатот.

XII. НАСТАВНО-НАУЧНИ, НАСТАВНИ И СОРАБОТНИЧКИ ЗВАЊА

Наставно-научни, наставни и научни звања

Член 266

Наставниците во наставно-научни, наставни и научни звања се избираат во наставно-научни области од следните студиски подрачја: обука за наставници и наука за образованието, уметност, хуманитарни науки, социјална и бихевиористичка наука, бизнис и администрација, право, природни науки, физички науки, математика и статистика, компјутерски науки, инженерство, производство и преработка на производи, архитектура и градба, земјоделство, здравство, услужни дејности и заштита на околината, дефинирани во ИСЦЕДОВА класификација на студиски подрачја на УНЕСКО.

Соработнички звања

Член 267

Соработниците се избираат во научни, односно уметнички области, во следните студиски подрачја: обука за наставници и наука за образованието, уметност, хуманитарни науки, социјална и бихевиористичка наука, бизнис и администрација, право, природни науки, физички науки, математика и статистика, компјутерски науки, инженерство, производство и преработка на производи, архитектура и градба, земјоделство, здравство, услужни дејности и заштита на околината, дефинирани во ИСЦЕДОВА класификација на студиски подрачја на УНЕСКО.

Соработниците во наставно-образовниот процес на единиците на Универзитетот учествуваат во обем од минимум 480 часа на годишно ниво.

Условите и постапката според кои на лицето избрано во наставно-научно, научно, наставно и соработничко звање може да му престане работниот однос и пред истекот на времето за кое е избрано

Член 268

На лице избрано во наставно-научно, научно, наставно и соработничко звање по услови утврдени со закон може да му престане работниот однос и пред истекот на времето за кое избрано.

Член 269

Иницијатива за предвремено престанување на изборот, односно престанување на работниот однос може да покрене деканот, односно директорот на единицата или орган на внатрешно-организациона единица на единицата на која ѝ припаѓа наставникот, односно соработникот.

Член 270

Иницијативата од претходниот член ја разгледува наставно-научниот, односно научниот совет на единицата.

Доколку наставно-научниот, односно научниот совет, ја прифати иницијативата, формира комисија составена од 3 (три) редовни професори, од кои двајца се од соодветната наставно-научна област во која е избран кандидатот, со задача да подготви реферат за лицето за кое се бара предвременно престанување на изборот.

Комисијата најдоцна во рок од 90 (деведесет) дена од нејзиното формирање до органот којшто го врши изборот во наставно-научни, научни, наставни или соработнички звања поднесува реферат, кој се објавува во Универзитетски билтен.

За натамошниот тек на постапката се применуваат одредбите од Законот за високото образование.

Право на вршење дејност во друга високообразовна установа

Член 271

Лице од една единица во состав на Универзитетот може да врши високообразовна, односно уметничка дејност во друга, односно секоја единица на Универзитетот во звањето во кое е избрано на иста или сродна наставно-научна, односно уметничка област.

Наставните и другите активности, правата и обврските од став 1 на овој член наставникот ги изведува врз основа на одлука на ректорот, во согласност со предлог-одлука на единицата која ги искажала потребите за неговата работа, во која е содржано: назив на предметот, име и презиме на наставникот, звањето во кое е избран во потесната наставно-научна област, времето на извршување на обврските (семестар, трисеместар и слично), како и други права, односно обврски.

Член 272

Лице од еден Универзитет може да врши високообразовна, односно уметничка дејност во друга единица на друг универзитет, односно самостојна висока стручна школа во звањето во кое е избрано на иста или на сродна наставно-научна, односно уметничка област, и тоа само за еден наставен предмет во еден семестар.

Барањето за давање на согласност за вршење на високообразовна, научноистражувачка, односно уметничка дејност, на друга единица на друг универзитет го поднесува наставникот заедно со одлуката, односно барањето на единицата од друг универзитет која ги искажала потребите за неговата работа и одлуката на единицата од која треба да биде ангажиран.

Наставните и други активности, правата и обврските од став 1 на овој член наставникот ги изведува врз основа на одлука на Ректорската управа за давање на согласност.

Лицето од ставовите 1 и 2 на овој член може да врши високообразовна дејност не повеќе од 30% (триесет отсто) од обемот утврден со уредбата за нормативите и стандардите.

Визитинг-професори (Visiting Professor)

Член 273

На Универзитетот, можат како гости без распишување на конкурс, да се ангажираат професори од акредитирани високообразовни установи, признати научници и истакнати уметници од земјава и од странство за извршување високообразовна и научноистражувачка дејност за одредено време.

Лицата од став 1 на овој член треба да имаат:

- објавено поголем број на научни и стручни трудови во меѓународни списанија;
- поголем број на соопштенија со научни и стручни трудови на меѓународни собири и
- остварени резултати во развојот на соодветната наставно-научна област.

Универзитетот го поканува на соработка визитинг-професорот во случај и за време на отсуство на наставник кој користи сабатска година, односно платено или неплатено отсуство.

Визитинг-професорот на Универзитетот, односно на единиците, може да престојува најмногу 2 (две) последователни години.

Визитинг-професорот не може да врши оценување на студентите.

Визитинг-професорот може да учествува во работата на стручните тела на единицата без право на одлучување.

Одлуката за ангажирање на лицата за вршење на дејноста од став 1 на овој член ја донесува Сенатот, по предлог на единицата, односно ректорот на Универзитетот.

Член 274

Ректорот склучува договор со визитинг-професорот, во кој се утврдуваат условите под кои ќе се врши дејноста.

Обемот и условите за изведување на настава од страна на афирмирани научници, стручњаци од практиката и уметници

Член 275

Во наставно-образовниот процес на Универзитетот и на единиците, можат да бидат вклучени, афирмирани научници, стручњаци од практиката и уметници, без оглед на исполнетоста на условите за избор утврдени со закон, како специјалисти и експерти, за изведување на одделни делови од наставен предмет.

Предлогот за ангажирање на афирмираните научници, стручњаците од практиката и уметниците го дава единицата во состав на Универзитетот.

Предлогот за ангажирање меѓу другото треба да содржи:

- биографија на научникот, стручњакот од практиката или уметникот;
- кратко образложение зашто се бара ангажирањето и кои се очекуваните резултати од таквото ангажирање за студентите;
- список на тематските единици од предметната програма на соодветниот предмет за кои се бара ангажирањето;
- учебната година и времето кога ќе се ангажира.

По предлогот за ангажирање на научникот, стручњакот од практиката или уметникот одлука донесува Ректорската управа.

Лицата од став 1 на овој член треба да ги исполнуваат следниве услови:

- да имаат завршено најмалку прв циклус универзитетски (академски) студии;
- да имаат потврдени резултати од областа во која се ангажираат да изведуваат настава и
- да достават програма за реализација на стручните аспекти за прашањата и проблемите од наставниот предмет.

Лицата од став 1 на овој член не можат да вршат оценување на студентите.

Лицата од став 1 на овој член наставата ќе ја изведуваат во координација и соработка со предметниот наставник најмногу една третина од семестарот.

Со лицата од став 1 на овој член ректорот склучува договор со кои се уредуваат меѓусебните права и обврски.

Со договорот се утврдува: учебната година и семестарот во кои се ангажираат афирмираните наставници, стручњаците од практиката и уметниците, тематските единици од предметната програма, бројот на часовите за кои се ангажираат, надоместокот за ангажирањето и др.

Насловни звања

Член 276

Афирмирани научници, стручњаци од практиката, уметници и соработници на високообразовна установа, кои ги исполнуваат условите за избор во звања, а за кои нема слободно место за избор во наставно-научно, односно наставничко звање, можат да се избираат во звањето насловен доцент и насловен вонреден професор.

Поблиски одредби за видот и обемот на учеството во вршењето на високообразовната дејност на лицата избрани во насловни звања утврдува наставно-научниот, односно наставно-уметничкиот совет на единицата.

Почесен доктор на науки (doctor honoris causa)

Член 277

На истакнати научни, културни, деловни и други лица од земјава и од странство, кои со своите дела дале посебен придонес за развојот на научната мисла, културата, или на друг начин придонесле за равојот на високото образование и науката, по предлог на единица на Универзитетот, Универзитетот може да им додели титула почесен доктор на науки (doctor honoris causa) на Универзитетот.

Член 278

Предлог за доделување титула почесен доктор на науки дава наставно-научниот, наставничкиот, односно научниот совет на единицата во состав на Универзитетот.

Предлогот за доделување на титулата почесен доктор на науки се доставува до Ректорската управа, Комисијата за наставна и научна дејност и Комисијата за меѓуниверзитетска соработка на Универзитетот.

Ако Ректорската управа и комисиите од претходниот став на заедничка седница позитивно го оценат предлогот, истиот се доставува до Сенатот.

Доколку Сенатот го усвои предлогот формира рецензентска комисија која поднесува извештај. Извештајот на рецензентската комисија се објавува во Универзитетскиот билтен.

Секој има право да поднесе приговор на извештајот на рецензентската комисија во рок од 15 дена од денот на објавување во Универзитетски билтен.

Рецензентската комисија дава одговор на приговорот. Приговорот и одговорот се објавуваат во Универзитетски билтен.

Врз основа на извештајот на рецензентската комисија, а имајќи го предвид и евентуалниот приговор и одговор, Сенатот донесува одлука за доделување на титулата *почесен доктор на науки*.

Одлуката на Сенатот е конечна.

Член 279

Промовирањето почесен доктор на науки се врши јавно и на свечен начин и со него претседава ректорот.

На промовираниот почесен доктор на науки, ректорот му врачува диплома.

Дипломата за почесен доктор на науки ја потпишуваат ректорот на Универзитетот и деканот, односно директорот.

Член 280

Дипломата содржи: назив на Универзитетот, назив на единицата на Универзитетот што го доставила предлогот за доделување титула почесен доктор, кратко образложение на достигнувањата заради што се доделува титулата почесен доктор и денот на донесувањето на одлуката.

Член 281

Стручната служба на Универзитетот води книга на евиденција за почесни доктори на науки на Универзитетот.

Почесен професор (profesor honoris causa)

Член 282

Истакнат професор од универзитет во Република Македонија или странство, којшто дал посебен придонес за развојот на високообразовната дејност, по предлог на Универзитетот или единица во состав на Универзитетот, Универзитетот може да му додели звање *почесен професор* (Profesor honoris causa) ако:

- со својата наставно-образовна, научноистражувачка и апликативно-стручна дејност има потврдена меѓународна афирмација и углед;
- дал придонес во создавањето наставно-научни и наставни кадри на Универзитетот;

- учествувал во наставата на прв и на втор циклус на универзитетски студии и бил ментор во изработката на магистерски и докторски дисертации на Универзитетот;
- учествувал во заеднички научноистражувачки проекти на Универзитетот или единиците во состав на Универзитетот;
- придонел за воспоставување и развивање на меѓународната соработка на Универзитетот во странство, со вклучување на наставно-научни работници на единица на Универзитетот во изработка на научни проекти, учество на научни собири, членство во научни и образовни институции и асоцијации и слично и
- придонел во создавањето и јакнењето на материјалните и финансиските претпоставки за забрзан развој на високообразовната, научноистражувачката, наставно образовната, уметничката и применувачката дејност.

Член 283

Одредбите од овој Статут кои се однесуваат за постапката, промовирањето, книгата за евиденција и дипломата за доделување титула - почесен доктор на науки, соодветно се применуваат и за доделување на звањето - почесен професор.

Професор емеритус

Член 284

Звањето *професор емеритус* може да му се додели на редовен професор во пензија, кој работниот век го завршил на Универзитетот, односно на некоја единица во состав на Универзитетот, според следниве услови:

- во текот на својот работен век особено се истакнал со својата научна, односно уметничка работа;
- да има постигнати резултати во обезбедувањето на наставно-научниот и соработнички подмладок и
- со својата наставно-научна работа и со вкупните активности дал значаен придонес во развојот и афирмацијата на единицата каде што бил вработен и на Универзитетот во целина.
- Вкупниот број професори емеритус не може да биде повеќе од 5 % (пет отсто) од вкупниот број на наставниците на Универзитетот.
- Професор емеритус има право:
- да учествува во изведувањето на сите форми на настава на универзитетските (академски) студии од трет циклус во потесната област во која е избран;
- да биде член на комисија во постапката за изработка и одбрана на завршен труд на втор циклус на студии и докторски дисертации и
- да извршува и други работи на единицата и на Универзитетот, во согласност со закон, овој Статут и другите акти на Универзитетот и единицата.

Правата и обврските на професор емеритус врз основа на извршените работи се уредуваат со договор склучен помеѓу ректорот на Универзитетот и професор емеритус.

Член 285

Ректорот на Универзитетот на посебна свеченост го прогласува редовниот професор во пензија за професор емеритус и му доделува повелба која го содржи текстот на одлуката и образложение.

Член 286

Одредбите од овој Статут кои се однесуваат на постапката и книгата за евиденција за доделување на титулата - почесен доктор на науки, соодветно се применуваат и за доделување на звањето - професор емеритус.

Услови за користење на правото на платено и неплатено отсуство и продлабочување на усовршувањето

Член 287

На лице избрано во наставно-научно, научно, наставно и соработничко звање, на секои 5 (пет) години, Универзитетот може да му одобри платено отсуство во траење до 1 (една) година, односно неплатено отсуство во траење до 3 (три) години заради стручно, односно научно усовршување во соодветната научна, односно уметничка област или за престој на високообразовна, научна или уметничка установа.

Отсуството од став 1 на овој член може да се одобри под следниве услови:

- наставникот, односно соработникот отсуството да го користи за научно, односно стручно усовршување и за развој на предметот на кој е избран;
- за наставникот, односно соработникот да е обезбедена соодветна замена;
- со отсуството на наставникот, односно соработникот да не се нарушува процесот на воспитно-образовната дејност на единицата и Универзитетот во целина и
- во други оправдани случаи за кои ќе оцени Ректорската управа по предлог на единицата и по писмено барање на наставникот, односно соработникот.

Сабатна година - слободна студиска година (sabbatical)

Член 288

За 6 (шест) години извршена работа, лице избрано во наставно-научно, научно, односно наставно звање има право на платено отсуство од најмногу 12 (дванаесет) месеци за продлабочување на усовршувањето на подрачјето кое е предмет на неговото истражување.

Член 289

Лицето од став 1 на овој член, може отсуството да го користи во земјава или во странство.

Отсуството од став 1 на овој член, наставниците можат да го користат под истите услови што се утврдени со став 2 од член 287.

Член 290

За правото на сабатна година одлучува Ректорската управа по предлог на единицата и по писмено барање на наставникот.

Во периодот на користењето на отсуството, педагошките обврски на наставникот се прераспределуваат на други соодветни наставници, така што на наставниците на кои им се прераспределува, истата не може да се зголеми за повеќе од една третина, ако имаат полн фонд во согласност со уредбата за нормативите и стандардите.

Член 291

За време на користењето на платеното, односно неплатено отсуство, наставниците, односно соработниците од член 287 и наставниците од член 288 добиваат плата, односно надоместок во висина на средствата определени со Буџетот на Република Македонија.

Член 292

По завршување на отсуството, наставникот, односно соработникот е должен да остане на работа на Универзитетот, двојно подолго време од времето што го користел за отсуството.

Член 293

Во случај кога наставникот, односно соработникот нема да ги заврши обврските од член 287 и наставникот од член 288 или нема да се вратат на работа во рокот определен со одлуката за одобрување на отсуството, се должни да ги вратат средствата на име трошоци настанати на Универзитетот за време на нивното отсуство, како и средствата на име трошоците што Универзитетот ги вложил за нивното стручно и научно усовршување.

Услови под кои редовен професор во пензија може да изведува студии од трет циклус или да работи на научноистражувачки проект

Член 294

Редовен професор во пензија може да изведува студии на трет циклус или да работи на научноистражувачки проект по покана на деканот, односно директорот на единицата на Универзитетот, под следниве услови:

- предметот на кој бил избран да е застапен во студиската програма на третиот циклус на студии;
- да не постои наставник во работен однос по тој предмет и
- да е раководител или член на работниот тим за изработка на научноистражувачки проект.

Одлука за ангажирање на редовен професор во пензија за негово вклучување во изведување на наставата на трет циклус на студии или за учество во научноистражувачки проект донесува Ректорската управа на Универзитетот.

Член 295

Со лицето од став 1 на член 294, ректорот склучува договор со што се уредуваат меѓусебните права и обврски.

XIII. НАУЧНА, УМЕТНИЧКА И СТРУЧНА РАБОТА

Научноистражувачка, применувачка, односно апликативна дејност

Член 296

На Универзитетот се организира научноистражувачка и апликативна дејност во согласност со основната мисија на Универзитетот, коишто ги обезбедуваат целокупноста и потребниот стандард и квалитет на образовниот и истражувачки процес, во согласност со закон и овој Статут.

Член 297

Универзитетот врши научноистражувачка, применувачка, односно апликативна и уметничка работа, со цел развивање на науката и творештвото, унапредување на дејноста на високото образование, односно унапредување на квалитетот на наставата и усовршување на кадарот, воведување на студентите во научноистражувачката, односно уметничката работа, како и создавање на материјални услови за работа и развој.

Член 298

Научноистражувачката и применувачката, односно апликативната дејност се остварува на Универзитетот и на единиците на Универзитетот.

Научноистражувачката и применувачката, односно апликативната дејност може да се остварува и во соработка со придружните членки на Универзитетот, во согласност со овој Статут.

Член 299

Слободата на научното, уметничкото и стручното истражување и творештво, како и меѓусебната соработка и здружување, е академска слобода која согласно со закон и со Уставот на Република Македонија им припаѓа на сите членови на академската заедница.

Научната, уметничката и стручната истражувачка дејност е темелно право и обврска на вработените на Универзитетот и неговите членови избрани во наставно-научни, научни, наставни, наставно-стручни и соработнички звања утврдени со овој Статут и другите акти на Универзитетот.

Истражувачката работа на вработените од став 2 на овој член се остварува преку:

- преземање на договорни обврски и работи на истражувачки програми, проекти, анализи, експертизи, апликативна дејност и
- индивидуално истражување и творештво.

Член 300

Универзитетот ја поддржува постојаната и професионална (истражувачка, уметничка и стручна) дејност и јавно ги претставува и објавува резултатите од таквата дејност.

Правата од интелектуалната сопственост создадена при вршењето на научната, истражувачката, уметничката и стручната дејност се остваруваат согласно со закон, овој Статут и другите акти на Универзитетот.

Предлагање на програми, анализи и експертизи

Член 301

Единиците на Универзитетот или група вработени предлагаат и договараат научни и уметнички програми и проекти, како и анализи и експертизи (проекти) со писмена согласност од ректорот или одобрение од наставно-научниот, наставничкиот или научниот совет.

Приходите стекнати од вршење на различни професионални услуги, како експертизи, анализи, советувања, мониторинг, клинички услуги, информациски услуги и слично, а кои се финансирани од заинтересираните страни се сопствени приходи на Универзитетот. Универзитетот заради мотивирање на истражувачите и другиот персонал, дел од овие приходи ги употребува за наградување согласно со закон и Правилникот за формите на стекнување и распределба на приход на Универзитетот од научноистражувачка, стручно-уметничка и апликативна дејност.

Договарање и реализација на програми, проекти, анализи и експертизи

Член 302

Договорот за изведување на проект го потпишува, покрај предлагачот, односно раководителот на проектот и носителот на активностите и ректорот.

Меѓународна соработка

Член 303

Универзитетот остварува меѓународна соработка.

Меѓународната соработка опфаќа: учество во меѓународни проекти; остварување на соработка со универзитети, национални и други академии, бизнис заедницата, јавни и приватни институти и центри и со други субјекти заради унапредување на високообразовната, научноистражувачката, применувачката, односно апликативната дејност; размена на научни и стручни публикации, научни информации; учество во научни средби, симпозиуми, конференции; организирање на меѓународни студиски програми и унапредување на европската димензија во високото образование; организирање на зимски/летни универзитети; организирање на студии вон Република Македонија; мобилност на студенти и на наставници; учество во меѓународни програми, асоцијации и сл., како и изведување други високообразовни научни и применувачки, односно апликативни активности.

Член 304

Меѓународната соработка се остварува врз основа на програма што ја донесува Сенатот.

Програмата содржи: цели на меѓународната соработка, видови на соработка (мобилност на студенти и на наставници, размена на искуства и знаења, техничко-технолошки развој, стручно усовршување на подмладокот на Универзитетот, организирани студии надвор од Република Македонија и слично), учесници, финансиска конструкција за реализација и други елементи од значење за остварување на соработката.

Член 305

Предлози за остварување на меѓународната соработка доставуваат и единиците на Универзитетот. Меѓународната соработка Универзитетот може да ја остварува и преку единиците во својот состав.

Член 306

Универзитетот е поврзан со Интернет-мрежата преку која се остварува размена на потребни информации и слично.

Член 307

Условите, начинот и постапката за учество во проекти и нивната реализација, за соработка со установи, институции и други субјекти, менаџирањето на проекти и други прашања од доменот на меѓународната соработка се регулираат со акт кој го донесува Сенатот.

Член 308

За меѓународната соработка и за вклучувањето на Универзитетот во меѓународната универзитетска мрежа, Универзитетот склучува со другите универзитети посебни билатерални и мултилатерални договори, спогодби и договори во кои подетално се определуваат формите и начините на меѓународната соработка.

Издавачка дејност

Член 309

Издавачката дејност на Универзитетот се остварува преку годишни и долгорочни издавачки планови, што ги донесува Ректорската управа.

Издавачката дејност се остварува преку издавање на учебници, учебни помагала, монографии, студии, списанија, годишници, зборници, гласила на Универзитетот и друга прирачна литература, како и преку издавање на соодветни обрасци за потребите на Универзитетот.

Рецензиите од претходниот став на овој член задолжително се објавуваат во „Универзитетски билтен“.

Член 310

Издавачката дејност на Универзитетот поблиску се уредува со Правилник за организирање на издавачката дејност на Универзитетот што го донесува Сенатот.

**XIV. ФИНАНСИРАЊЕ НА ДЕЈНОСТА И ИМОТ НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ**

*Финансирање на дејноста
Приходи*

Член 311

Универзитетот стекнува средства од:

1. Буџетот на Република Македонија.
2. Други извори:
 - кофинансирање на студиите;
 - образовни активности на прв, втор и трет циклус на студии;
 - вршење на образовна, научноистражувачка, применувачка, односно апликативната дејност за домашни и за странски правни и физички лица;
 - различни форми за надградување, продлабочување или проширување на знаењето и континуирано образование;
 - размена на научни и стручни услуги и производи со домашни и странски физички и правни лица;
 - вршење на научна и стручна дејност и продавање на производи на домашни и странски правни и физички лица;

- дејности врз основа на јавни овластувања;
 - уметнички творби;
 - камати и дивиденди;
 - авторски и други интелектуални права;
 - издавачка дејност;
 - од домашни и од странски правни и физички лица и
 - од други извори.
3. Посебни приходи:
- проекти;
 - научноистражувачки проекти кои се реализираат врз основа на спогодби што ги потпишала Република Македонија;
 - закупнини и други приходи од имот;
 - фондови и фондации, установи и трговски друштва основани од Универзитетот;
 - легати, подароци, завештанија, прилози и
 - други остварувања.

Член 312

Универзитетот донесува одлуки за начинот на распределба на средствата доделени од Буџетот на Република Македонија.

Годишен план за финансирање и завршна сметка

Член 313

Годишен финансиски план за финансирање на Универзитетот донесува Сенатот, кој се доставува до Министерството за образование и наука и Советот за развој и финансирање на високото образование на Република Македонија.

Универзитетот донесува завршна сметка.

Имот на Универзитетот

Член 314

Недвижниот имот и другите средства на Универзитетот, како и средствата стекнати од легати, наменски прилози, подароци и завештанија, се имот на Универзитетот.

Универзитетот самостојно управува и располага со имотот и ги користи предметите, паричните средства и другите материјални права, заради вршење на високообразовната, научноистражувачката и применувачката, односно апликативната дејност.

Наменско користење на завештанија, средства на фондации или други наменски фондови

Член 315

Недвижностите и другите средства дадени на Универзитетот, односно на единиците на Универзитетот, како завештанија, средства на фондации или други наменски фондови, Универзитетот, односно единиците на Универзитетот, ги користат само според намената што ја определил донаторот, во согласност со закон.

Член 316

За недвижниот имот на Универзитетот се води посебен регистар.

**XV. САМОЕВАЛУАЦИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ И НА
ЕДИНИЦИТЕ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ**

Самоевалуација

Член 317

За процена на квалитетот на академскиот кадар, студиските програми и постигнувањата во научноистражувачката дејност на Универзитетот и единиците на Универзитетот се спроведува систем на самоевалуација.

Член 318

Самоевалуацијата на Универзитетот ја спроведува комисија за самоевалуација на Универзитетот, составена од 9 (девет) членова.

Членовите на комисијата за самоевалуација на Универзитетот ги избира, со тајно гласање, Сенат и тоа, 6 (шест) члена од редот на наставниците и 3 (три) члена од редот на студентите, кои не се членови на Сенатот.

Самоевалуацијата на единицата на Универзитетот ја врши комисија за самоевалуација на единицата на Универзитетот составена од 5 (пет) члена.

Членовите на комисијата за самоевалуација на единицата на Универзитетот ги избира со тајно гласање, наставно-научниот, наставниот или научниот совет, и тоа 3 (три) члена од редот на наставниците и 2 (два) члена од редот на претставниците на студентите.

Мандатот на членовите на комисијата за самоевалуација од редот на наставниците трае 4 (четири) години, а мандатот на претставниците на студентите трае 2 (две) години.

При изборот на членовите на комисијата се обезбедува соодветна застапеност на сите наставно-научни области на Универзитетот.

Член 319

Комисиите за самоевалуација можат да формираат посебни стручни тимови за согледување на прашањата кои се предмет на оценка за одделни наставно-научни области.

Член 320

Самоевалуацијата на Универзитетот и на единицата на Универзитетот се врши на начин и според условите утврдени со овој Статут и со Упатство за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на Универзитетот и на единиците на Универзитетот, што го донесува Сенатот.

Упатството содржи принципи и основи за вршење на самоевалуација, сегменти на самоевалуација, постапка на самоевалуација, насоки и содржина за подготвување на извештаите за самоевалуација и други прашања кои се поврзани со квалитетот во високото образование.

Член 321

Самоевалуацијата се спроведува на интервали од најмногу 3 (три) години.

Во постапката за самоевалуација се зема предвид и оценката од страна на студентите.

Оценката од страна на студентите се добива на крајот од секоја академска година и истата се зема предвид при напредувањето на наставникот во наставно-научното звање.

Оценката се добива по пат на анкета на студентите што ја спроведуваат единиците во состав на Универзитетот на начин утврден со Упатство за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на Универзитетот и на единиците на Универзитетот.

Член 322

Комисијата за самоевалуација на Универзитетот и комисијата за евалуација на единицата на Универзитетот подготвуваат евалуационен извештај со оценка на состојбата и со предлози за надминување на констатираните негативни појави во остварувањето на наставно-образовниот и научниот процес и го доставуваат до Сенатот и Советот.

XVI. СТУДЕНТИ И СТУДЕНТСКИ ПРАВОБРАНИТЕЛ

Посебни погодности на студентите кои се без родители, слепи, глуви, инвалиди од прва и втора група, мајки со деца до шестгодишна возраст и хоспитализираните

Член 323

Студентите имаат права и обврски утврдени со закон, овој Статут и со актите на Универзитетот.

Студентите од 3 (трите) циклуси на високото образование, кои се: без родители, слепи, глуви, инвалиди од прва и втора група, мајки со деца до шестгодишна возраст и хоспитализираните имаат право на полагање на испити во дополнителни испитни рокови, најмалку двапати во текот на годината.

Статусот на студентите

Член 324

Студентите чие образование го финансира државата, го задржуваат статусот (студент чие образование го финансира државата) најдолго за времето кое е за два пати подолго од пропишаното времетраење на студиите, односно до крајот на академската година во кој тој рок истекува. Со истекот на тој рок студентот ги продолжува студиите со поднесување на трошоците за студирање (кофинансирање).

Студентот чие образование го финансира државата може истата студиска година да ја повторува само еднаш. Ако во наредната академска година не го стекне правото за запишување на повисока година на студии, го губи статусот на студент чие образование го финансира државата, но има право повторно да ја запише истата година во статус на студент кој самостојно ги поднесува трошоците на студирање.

Во времето од став 1 и 2 на овој член не се смета времето на мирување на студентските обврски.

Мирување на обврските на студентот

Член 325

На студентот, по негово барање, му мируваат обврските:

- за време на бременост;
- за студент со дете до 1 (една) година старост;
- за време на болест подолга од 1 (еден) семестар;
- во случаи на мирување на работниот однос утврдени со закон и
- во други случаи утврдени со закон и со актите на Универзитетот, односно единицата.

Вонредни студии

Член 326

Ако во рамките на редовното студирање се предвидени посебни услови за полагање на испити или за одбрана на дипломска работа, тоа се применува и за вонредните студенти на соодветната студиска програма.

Студентски правобранител

Член 327

Заради заштита на правата на студентите на Универзитетот се избира студентски правобранител на Универзитетот (во понатамошниот текст: студентски правобранител).

Член 328

Студентскиот правобранител ги штити законските права на студентите и правата утврдени со актите на Универзитетот и единиците кога истите им се повредени од страна на Универзитетот и единиците, како и од лица вклучени во наставно-образовниот процес.

Член 329

Студентскиот правобранител ги врши работите од својата надлежност врз основа и во рамките на закон, овој Статут и Правилникот за Студентскиот парламент на Универзитетот.

Член 330

Студентскиот правобранител се избира од редот на редовните студенти на правните студии со минимум завршен четврти семестар и просек на студии најмалку 8,00.

Студентскиот парламент избира правобранител за време од 2 (две) години без право на повторен избор.

Доколку Студентскиот парламент или Ректорската управа утврдат недоверба во работата на студентскиот правобранител поведуваат постапка за негово разрешување.

На студентскиот правобранител му престанува функцијата и пред истекот на времето од претходниот став на овој член, доколку го изгуби или промени статусот на студент.

Поблиски одредби за начинот на предлагање, изборот, престанувањето на функцијата и разрешувањето на студентскиот правобранител се утврдуваат со Правилник за Студентскиот парламент на Универзитетот.

Член 331

Студентскиот правобранител има повеќе заменици, а нивниот број се утврдува со Правилникот за Студентскиот парламент на Универзитетот.

Студентскиот правобранител и еден од замениците не можат да бидат од иста единица.

Член 332

Студентскиот правобранител постапува по претставки од студент поединец, група на студенти и од Студентскиот парламент на одделните единици во состав на Универзитетот.

Студентскиот правобранител по добивањето на претставката е должен да ја земе во постапка на разгледување.

Студентскиот правобранител ќе ја отфрли претставката ако:

- од податоците што му стојат на располагање произлегува дека не се повредени правата на студентот утврдени со закон и актите на Универзитетот, односно единицата и
- претставката не е комплетна и ако подносителот по претходното укажување од студентскиот правобранител не ја дополнил.

Член 333

Во рамките на својата надлежност, во текот на постапката, студентскиот правобранител може:

- да побара потребни објаснувања и дополнителни информации од органите на единиците за наводите на претставката;
- да изврши непосреден увид во работите од надлежност на органите на единиците, како и од одделни наставно-научни работници, наставниците и соработниците;
- да побара мислење од стручни институции и
- да побара од органите и лицата вклучени во наставно-образовниот процес отстранување на недостатоците кои довеле до повреда на правата на студентите.

Член 334

Единиците се должни да го известат студентскиот правобранител за преземените мерки во врска со отстранувањето на евентуалната повреда на правата.

Член 335

Кога студентскиот правобранител ќе ја заврши постапката, за тоа го известува подносителот на претставката.

Член 336

За својата работа студентскиот правобранител поднесува годишен извештај до Студентскиот парламент на Универзитетот.

За својата работа студентскиот правобранител го известува Сенатот.

Постапка за запишување во прв циклус на студии

Член 337

За реализација на конкурсот за запишување во прв циклус на студии на Универзитетот се формираат конкурсни комисии за секоја единица. На Музичката академија се формираат и комисии за проверка на знаењата, а на Факултет за образовни науки комисија за проверка на психофизичката способност на кандидатите за студирање.

Член 338

Реализацијата на конкурсот ја следи Универзитетска конкурсна комисија, која се грижи за почитување на одредбите од конкурсот, дава упатства и мислења во текот на неговото спроведување, одлучува по приговорите на кандидатите поднесени на прелиминарната ранг-листа и донесува решение за прием.

Член 339

Рангирањето на кандидатите го врши Универзитетската конкурсна комисија.

Член 340

На студиските програми на Универзитетот не можат да бидат запишани кандидати кои имаат помалку од 40 поени, добиени по сите основи.

Член 341

Конкурсните комисии на единиците на огласната табла и на веб-страницата на Универзитетот ги објавуваат поените од средното образование (среден успех) и резултатите од проверката на знаењата и умењата на Музичката академија.

Кандидатот има право на приговор до Универзитетската конкурсна комисија во рок од 24 часа од објавувањето на резултатите. Во спротивно, го губи правото на приговор во натамошната постапка во поглед на објавените резултати.

Член 342

Приговорот се однесува само на технички пропусти – грешки направени при пресметувањето на бодовите и се упатува до Универзитетската конкурсна комисија.

Решението на Универзитетската конкурсна комисија е конечно.

Одлуките по приговорите се објавуваат на огласната табла на Универзитетот.

Член 343

По истекот на роковите за поднесување на приговори и за нивно решавање, Универзитетската конкурсна комисија објавува решение за прием на студенти за секоја единица на Универзитетот одделно (конечна ранг-листа), врз основа на која се врши запишување на студенти.

Член 344

На студиските програми на кои по завршувањето на првиот уписан рок ќе останат непополнети места се врши запишување во втор и трет уписан рок.

Член 345

Доколку во првиот уписан рок при рангирањето на крајот на листата на примените кандидати има повеќе кандидати со еднаков број поени (најмногу пет кандидати) единицата ги запишува сите вакви кандидати. Ако, пак, бројот на ваквите кандидати е поголем од 5 (пет), предност имаат кандидати добитници на награди на државни и меѓународни натпревари во области значајни за соодветната студиска програма.

Член 346

Доколку во вториот уписан рок се повтори истата ситуација, се примаат онолку кандидати колку што е утврдено со Конкурсот, а предност имаат кандидати добитници на награди на државни и меѓународни натпревари во области значајни за соодветната студиска програма. Видот и соодветноста на наградите ги утврдува единицата носител на студиската програма.

Запишување вонредни студенти

Член 347

Како вонредни студенти може да се запишуваат кандидати кои ги исполнуваат условите за запишување и имаат договор за вработување на неопределено време, како и кандидати кои од оправдани причини не се во можност да се запишат како редовни студенти.

Како оправдани причини од претходниот став се сметаат: инвалид кој не е во состојба да ја посетува наставата; потешка долготрајна болест, која оневозможува редовно следење на наставата подолго од еден семестар; родител на дете додека трае породилното отсуство.

Член 348

Вонредни студенти се запишуваат според истите услови и критериуми како и редовните студенти, а се рангираат на посебна ранг-листа.

Член 349

При пријавувањето за запишување како вонредни студенти, кандидатите поднесуваат договор за вработување на неопределено време или лекарско уверение за причините наведени во став 2 на член 347.

Запишување на студенти со кофинансирање

Член 350

На Универзитетот, како редовни студенти на одделните студиски програми, се запишуваат и кандидати кои ги исполнуваат условите за запишување, а поради ограничените квоти не можат да се запишат во категоријата студенти финансирани од државата. Запишувањето на оваа категорија студенти се врши со претходно поднесена изјава од страна на кандидатите дека се согласуваат во текот на целото студирање да ги кофинансираат студиите.

Член 351

Универзитетот објавува ранг-листа на кандидатите кои ги исполнуваат условите за запишување во оваа категорија. Кандидатите кои се согласуваат да се запишат во оваа категорија студенти, поднесуваат изјава во рок од 24 часа по објавувањето на конечната ранг-листа.

Член 352

Листата на примените кандидати во оваа категорија ја утврдува Универзитетската конкурсна комисија врз основа на ранг-листата и поднесените изјави за согласност за запишување во оваа категорија.

Член 353

Студентите со кофинансирање при запишувањето склучуваат договор со единицата за меѓусебните права и обврски во остварувањето на наставно-образовниот процес.

Странски државјани

Член 354

Странските државјани се запишуваат надвор од квотите утврдени во Конкурсот.

Член 355

При пријавувањето кандидатите странски државјани поднесуваат нострифицирано свидетелство за завршено средно образование, како и нострифицирани свидетелства за сите класови, заверен превод на изводот од матичната книга на родените, потврда за знаење на македонскиот јазик (издадена од комисија на Универзитетот) и уверение за здравствена состојба. Кандидатите во пријавата наведуваат дали се стипендисти на својата влада или самостојно ги поднесуваат трошоците на студирањето.

Постапка за запишување во втор циклус на студии

Член 356

На студиските програми од втор циклус на студии може да се запише лице кое завршило соодветни студиски програми од прв циклус.

Универзитетот и неговите единици утврдуваат кои студии се соодветни за запишување на одделните студиски програми од втор циклус, како и условите за запишување на кандидатите кои имаат завршено други студиски програми.

Лицето кое завршило стручни студии може да се запише на академски студиски програми од втор циклус при што, за запишување може да се пропише полагање на диференцијални испити, согласно со акт на единицата на Универзитетот.

Член 357

Постапката за запишување на кандидатите на втор циклус на универзитетски (академски) и стручни студии ја спроведува конкурсна комисија.

Рангирањето на кандидатите го врши конкурсната комисија на секоја од единиците на Универзитетот.

Членовите на конкурсната комисија ги именува наставно-научниот совет на единицата со посебна одлука.

Со одлуката од став 3 на овој член се утврдува бројот и составот на конкурсна комисија, како и други прашања од значење за нејзината работа, во согласност со овој Статут.

Член 358

Ранг-листата се објавува на огласната табла на Универзитетот и на единицата, како и на веб-страницата на Универзитетот и на единицата.

Кандидатот кој смета дека постапката не е правилно спроведена, има право на приговор до конкурсната комисија во рок од 24 часа од денот на објавувањето на резултатите на огласната табла на Универзитетот, односно единицата.

Одлуката по приговорот од став 2 на овој член мора да се донесе во рок од 24 часа од поднесувањето на приговорот. Одлуката му се соопштува на подносителот на приговорот со истакнување на огласната табла, а воедно се објавува на веб-страницата на Универзитетот и на единицата.

Комисијата за запишување на студентите на единицата е должна до наставно-научниот совет да достави конечен извештај за резултатите за запишување на студентите на студиските програми на втор циклус.

Член 359

Кандидатот го остварил правото на запишување доколку се наоѓаат на ранг-листата до бројот што е предвиден со конкурсот за запишување.

Кандидатот којшто го остварил правото на запишување, а во предвидениот рок нема да го изврши запишувањето го губи правото и наместо него правото на запишување го стекнува наредниот кандидат од ранг-листата.

Член 360

Странски државјани и лица без македонско државјанство имаат право на запишување на студии на втор циклус под еднакви услови како и македонските државјани со плаќање на полна цена на студирање.

Член 361

Студентот со Универзитетот склучува договор за студирање, со кој поблиску се утврдуваат нивните меѓусебни права и обврски.

Постапка за запишување во трет циклус - докторски студии

Член 362

Запишувањето во трет циклус - докторски студии се врши врз основа на конкурс којшто го објавува Универзитетот.

Конкурсот го содржи: бројот на студентите кои можат да се запишат, условите за запишување, назив на студиската програма, рок за пријавување и запишување, трошоци за студирање и др.

Член 363

Правото на пријавување на конкурсот го имаат кандидатите кои стекнале диплома за завршени студии од втор циклус на академски студии од соодветната научна област.

Кандидатите за запишување мораат да имаат активно знаење на еден од светските јазици.

Член 364

Кандидатите за запишување се должни заедно со пријавата да ја поднесат и потребана документација која е предвидена со конкурсот.

Член 365

Во случај, ако бројот на кандидатите е поголем од бројот определен со конкурсот, изборот на кандидатите кои стекнале право на запишување се врши врз основа на успехот постигнат на вториот циклус на студии и врз основа на траењето на студии на втор циклус, по спроведување на постапката за рангирање.

Член 366

Постапката за рангирање ја спроведува Универзитетска конкурсна комисија за запишување на трет циклус на студии.

Членовите на комисијата ги избира Ректорската управа од редот на наставно-научните, односно научните работници, по предлог на Советот на докторски студии на единиците. Претседател на комисијата е проректорот за наука.

Член 367

Резултатите од постапката за рангирање се објавуваат на огласната табла на Универзитетот и на веб-страницата на Универзитетот и единицата.

Кандидатот кој смета дека постапката за рангирање не е правилно спроведена, има право на приговор до конкурсната комисија во рок од 24 часа од денот на објавувањето на ранг-листата.

Одлуката по приговорот од став 2 на овој член мора да се донесе во рок од 24 часа од поднесувањето на приговорот. Одлуката му се соопштува на подносителот на приговорот со истакнување на огласната табла, а воедно се објавува на веб-страницата на Универзитетот и на единицата.

Член 368

Комисијата е должна да достави конечен извештај од резултатите за запишувањето на студентите до Ректорската управа.

Одлуките за запишување на кандидатите на трет циклус - докторски студии ги верификува Ректорската управа.

Член 369

Кандидатите го остваруваат правото на запишување доколку се наоѓаат на ранг-листата до бројот што е предвиден за запишување.

Кандидатот којшто го остварил правото на запишување, а во предвидениот рок нема да го изврши запишувањето, го губи правото и наместо него, правото на запишување го стекнува наредниот кандидат од ранг-листата.

Член 370

Студентите кои стекнале право на запишување, со Универзитетот склучуваат договор за студирање, со кој поблиску се уредуваат нивните права и обврски, висината на школарината и др.

Член 371

Странските државјани имаат право на запишување на трет циклус - докторски студии под еднакви услови како и државјаните на Република Македонија, со плаќање на полна цена на студирање.

*Студентски календар и календар
за настава и одржување на испитите*

Член 372

Одржувањето на испитите на Универзитетот се одредува со Студентскиот календар на Универзитетот. Студентскиот календар покрај испитите, содржи рамковни одредби за почетокот и завршокот на наставната година, термините за одржување на наставата, како и државните и универзитетски празници.

Врз основа на студентскиот календар, за наредната академска година, наставно-научниот, односно наставничкиот совет на единицата го донесува календарот за наставата и одржувањето на испитите.

При утврдувањето на предлогот за одржувањето на испитите од единиците, треба да се внимава испитите да не се поклопуваат со предавањата, вежбите и семинарите.

Распоредот за одржувањето на испитите од страна на единиците се утврдува на тој начин што бројот на испитните термини за секој предмет во секој испитен рок, треба да ги опфати сите студенти кои имаат право на полагање на тој предмет.

Студентскиот календарот за наредната година го донесуваат Сенатот, 5 (пет) месеци, а единиците најмалку 3 (три) месеци пред завршувањето на тековната година.

Студентскиот календар се објавува на веб-страницата на Универзитетот и единиците и е составен дел на планот за реализација на наставата.

Повторување на испит

Член 373

Студентот којшто не го положил испитот може да го повтори.

Испитот од еден наставен предмет може да се повтори најмногу 4 (четири) пати, од кои четвртиот пат испитот се изведува пред комисија составена од 3 (три) члена од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје.

Комисијата ја формира деканот, односно директорот на единицата, а во негово отсуство продеканот, односно заменик-директорот по претходно доставен предлог од раководителот на соодветната внатрешно-организациона единица на единицата на која е запишан студентот.

Наставникот кај кого полагал студентот, не може да биде претседател на комисијата.

Студентот кој и по четвртиот пат не успеал да го положи испитот е должен во наредната академска година повторно да го запише тој предмет.

Студентот кој во наредната година повторно го запишал предметот се смета дека испитот по тој предмет во таа година го полага за прв пат, без оглед на тоа дали при првото запишување на тој предмет испитот веќе го полагал.

За повторување на испитот не се смета повторното полагање на испитот врз основа на прифатен приговор на студентот за преиспитување на испитната оценка.

Повторување на испит не е можно во ист испитен рок, туку само во наредниот испитен рок.

Побрзо напредување на студентите

Член 374

На студентот кој во студирањето покажува натпросечни студиски резултати, просечна оценка во студирањето е најмалку 9 (девет), му се овозможува побрзо напредување, ако со оглед на студиската програма тоа е можно. Одлука за тоа донесува наставно-научниот, односно наставничкиот совет, врз основа на барање на студентот и на образложено мислење од раководителот на соодветната внатрешно-организациона единица на единицата на Универзитетот.

Во одлуката се утврдува и начинот на побрзото напредување (посета на настава од повисоки семестри, можност за одобрување на вонредни испитни сесии и сл.)

Против одлуката е можен приговор до наставно-научниот, односно наставничкиот совет за нејзино преиспитување.

Паралелно студирање

Член 375

Паралелно студирање е студирање според две одделни студиски програми. Студентот може по завршувањето на првата студиска година паралелно да се запише и на друга студиска програма, ако ги исполнил условите за запишување определени со студиската програма и со надоместување на трошоците за студирање.

Студентот по успешното завршување на првата студиска година со просечна оценка најмалку 8,00 (осум) може паралелно да студира на друга студиска програма без надоместок на трошоците за студирање.

Студентот кој успешно ги завршил обврските според двете студиски програми добива одделни дипломи за секоја од паралелните студиски програми.

Интердисциплинарно студирање

Член 376

Сенатот може да усвои студиска програма која Универзитетот ја остварува со други универзитети или единици во состав на Универзитетот (Интердисциплинарна студиска програма).

Интердисциплинарните студии се организираат според кредит-трансфер системот и правилата за студирање како студии од прв, втор и трет циклус.

Студиите од претходниот став се организираат врз основа на одлука за организирање на интердисциплинарни студии што ја донесува Сенатот.

Одлуката ги содржи следниве елементи: оправданоста за организирање на студиите, студиските и предметните програми, правилата за студирање, бројот на студентите што се запишуваат, надлежноста на органите на студиите, кофинансирањето, статусот на наставно-научните работници и соработниците, вршењето на стручно-административните работи за студиите и други елементи од значење за организирањето на студиите.

Студентот кој успешно ќе ги заврши обврските од интер-дисциплинарната студиска програма добива една диплома и стручно звање согласно со студиската програма.

Индивидуално студирање

Член 377

Индивидуалното студирање е облик на студирање при што организираната педагошка работа (предавања, вежби, семинари и сл.) се заменува со индивидуални консултации.

Индивидуалното студирање се применува ако на распишаната програма на студии не се запишат повеќе од 5 (пет) кандидати.

Премин од едни на други студии

Право на преминување

Член 378

Во текот на студиите, студентот може да премине од едни на други сродни студии на исто ниво внатре во рамките на единицата, на Универзитетот или од некој друг Универзитет, под услови утврдени со студиската програма, со тоа што преминувањето не е можно во текот на студиската година во која студентот за прв пат ги запишал студиите.

Преминувањето на студентите се врши врз основа на решение за признавање на остварените ЕКТС кредити. ЕКТС координаторот на единицата дава мислење за признавање на ЕКТС кредити.

Преминување помеѓу студиските програми

Член 379

Под преминување помеѓу студиските програми се подразбира престанување на образованието на студентот според студиската програма на која се запишал и продолжување на образованието според новата

студиска програма во која дел од студиските обврски или дури сите студиски обврски кои студентот ги исполнил во претходната студиска програма му се признаваат како завршени.

Барањето со изјава за прифаќање на новата студиска програма студентот го поднесува 7 (седум) дена пред редовниот рок за запишување, со приложување на документацијата што ќе ја определи единицата.

Преминување од друг универзитет

Член 380

Студентите кои студираат на друг универзитет можат да преминат на Универзитетот во редовниот рок на запишување.

Барањето за преминување се доставува до Координативното тело за кредит-трансфер систем на Универзитетот.

Одлуката за преминување ја донесува деканот, односно директорот на единицата, по предлог на Координативното тело за кредит-трансфер систем на Универзитетот.

Студентите кои преминуваат мора да се запишат до завршувањето на рокот за запишување во рок од 7 (седум) дена од денот на приемот на решението за преминување.

Студентите кои преминуваат се запишуваат под истите услови, како и студентите на единицата на која преминува.

Признавање на испити и други студиски обврски

Член 381

На студентот кој преминува, испитите кои ги положил на матичната единица, а признаени со решение од став 2 на член 378 му се воведуваат во евиденцијата на положени испити изворно (положени предмети, оценки и стекнати ЕКТС кредити). Единицата одлучува на кој начин изворните оценки и изворно стекнатите ЕКТС кредитите, ќе ги пресмета во вкупниот збир на кредити потребни за стекнување на академскиот назив на единицата.

Доколку некој предмет кој е положен на матичната единица на студентот од која преминува, а по својата содржина и обем приближно одговара на предметот на студиската програма на единицата, наставно-научнио односно наставничкиот совет во договор со предметниот наставник, на студентот може да му го признае испитот во целост или на студентот да му определи полагање на диференцијални разлики, односно разлики помеѓу предметите.

Член 382

Студентот кој бил запишан на единица на Универзитетот која престанала со работа има право да ги продолжи студиите на Универзитетот на иста или сродна студиска програма, под услови утврдени со закон и со акт на Сенатот.

Завршување на образованието

Член 383

Студентите од првиот циклус на студии завршуваат со положување на сите испити, исполнување на сите други студиски обврски, како и изработка на дипломски труд или полагање на завршен испит во зависност со студиската програма.

Студентите од вториот циклус завршуваат со положување на сите испити, исполнување на останатите студиски обврски, како и изработка на постдипломски (стручен или магистерски) труд и негова одбрана, во согласност со студиската програма.

Докторските студии завршуваат со полагање на сите испити, како и изработка и одбрана на докторски труд (дисертација). Со студиската програма може да се утврди дека докторските студии од областа на уметноста завршуваат со полагање на сите испити и полагање на завршен испит пред испитна комисија и/или со изведба на уметничко дело.

Со завршувањето на студиите во согласност со овој член, студентот стекнува соодветно стручно или академско звање или степен, како и други права во согласност со посебните прописи.

*Вид на документи кои на студентот му се издаваат
врз основа на евиденцијата*

Член 384

На студент кој ќе ги заврши сите обврски според студиската програма за добивање на високо образование во кој било циклус на образование, врз основа на евиденцијата што се види за него, Универзитетот му издава диплома.

Дипломата е јавна исправа и се издава во 1 (еден) примерок, на македонски јазик. Во случај да се загуби или уништи се издава друг примерок.

По барање на кандидатот, дипломата се издава и на еден од светските јазици. Трошоците паѓаат на товар на кандидатот.

Составен дел на дипломата е додатокот на дипломата.

Член 385

Поблиски одредби за постапката за издавање на дипломата и на други документи за завршени студии на високо образование, како и за начинот на вршење контрола на издадените документи, донесува Ректорската управа.

Член 386

За стекнатите стручни знаења и обука, единиците на Универзитетот издаваат сертификати за стручно образование во кое се наведува видот и обемот на стекнатото стручно образование.

Сертификатот го потпишува деканот, односно директорот на единицата.

Поблиски одредби за стручното образование и за сертификатите што се издаваат се утврдуваат со правилникот на единицата.

Други јавни исправи

Член 387

На студентот покрај дипломата му се издава и уверение, 1 (едно) за завршен циклус на студии и 1 (едно) за оценки и кредити.

Уверението е јавна исправа.

Јавните исправи од овој член ги издава Универзитетот во материјална форма.

Истовремено, податоците во нив се водат и во електронска форма.

Дисциплински мерки

Член 388

Постапката за дисциплинска одговорност се спроведува врз начелото на праведност и сослушување од страна на дисциплинска комисија.

Повреда на должностите и неисполнување на обврските на студентите на прв циклус на студии претставува секоја повреда на закон, овој Статут, правилникот на единицата, општ или друг акт на Универзитетот, односно единицата, со кои се регулираат правата и обврските на студентите.

Член 389

За повреда на должностите и за неисполнување на обврските на студентот во прв циклус на студии може да му се изрече дисциплинска мерка.

Член 390

Дисциплинските мерки ги изрекува дисциплинска комисија.

Член 391

Дисциплинската постапка се води на единицата.

Дисциплинската комисија е составена од 3 (три) члена. Членовите на дисциплинската комисија ги избира наставно-научниот, односно наставничкиот совет на единицата, а членот од редот на студентите, студентскиот парламент на единицата.

Претседателот на комисијата се избира од редот на наставниците, 1 (еден) член се избира од редот на соработниците, а 1 (еден) член е претставник од редот на студентите.

Членовите имаат свои заменици. Изборот на замениците од редот на наставниците, односно соработниците го врши наставно-научниот, односно наставничкиот совет на единицата, а заменик-членот од редот на студентите го избира студентскиот парламент на единицата.

Административните работи на дисциплинската комисијата ги врши администраторот за ЕКТС на ниво на единицата.

Видови на дисциплински повреди

Член 392

Како лесни дисциплински повреди се сметаат:

- нарушување на јавниот ред и мир во текот на наставата;
- непристојно однесување спрема наставниците, соработниците или другите вработени, како и спрема студентите;
- регистрирање присуство на друг студент;
- небрежно однесување спрема имотот на Универзитетот, што може да доведе до оштетување во проценет износ до сто евра во денарска противвредност.

Како тешки дисциплински повреди се сметаат:

- користење направи за телефонска и електронска комуникација во текот на испитите;
- препишување или давање каква било помош на друг студент во текот на испитите;
- самоволно регистрирање заради добивање на бодови од активност;
- недозволено носење на опрема за аудио и/или видео фиксирање на авторско дело, вклучувајќи и приклучни мобилни телефони, од страна на студентите, при изведувањето на предавањата, вежбите и интерактивната настава;
- плагијаторство во форма на поднесување на туѓ семинарски труд или дипломски труд во свое име,
- физички напад со нанесување на лесна или тешка телесна повреда;
- вербална или реална навреда на наставник или соработник;
- давање на неточни податоци на органите на Универзитетот, односно единицата;
- неовластен упад во информатичкиот систем на Универзитетот, односно единицата (веб-страница, електронски досиеја и слично);
- оштетувања на имот на Универзитетот во проценет износ над сто евра во денарска противвредност, поради непридржување кон пропишаните правила или безобсирен однос кон имотот на Универзитетот, како и присвојување на предмети што се во сопственост на Универзитетот и
- повторени лесни дисциплински повреди.

Видови на дисциплински мерки

Член 393

За сторена дисциплинска повреда, на студентот може да му се изрече една од следниве дисциплински мерки:

- опомена;
- јавна опомена и
- исклучување - кое се применува за учебната година во која е изречена.

Со цел на индивидуализација во определувањето на дисциплинските мерки се води сметка за приспособување на изречената мерка според тежината на сторената дисциплинска повреда.

Доколку дисциплинската повреда е сторена во врска со наставата, со изрекувањето на дисциплинската мерка на студентот може да му се забрани полагање на еден или повеќе колоквиуми или испити (во една до три сесии) или повторно запишување на предметот.

Поведување и тек на дисциплинската постапка

Член 394

Студентите одговараат доколку повредата на должностите или неисполнувањето на обврските ги сториле смислено или од невнимание.

Постапката за утврдување на дисциплинската одговорност се покренува врз основа на барање на деканот, односно директорот.

Пријава за поведување на дисциплинска постапка може да ја поднесе наставник, соработник, референт за студентски прашања или друго лице вработено на Универзитетот.

Пријавата се поднесува до деканот, односно директорот на единицата.

Примерок од пријавата се доставува до координаторот на ЕКТС на ниво на единицата.

Претседателот на комисијата е должен да покрене постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на студентот во рок од 8 (осум) дена од денот на приемот на барањето.

Член 395

Врз основа на поднесеното писмено барање комисијата донесува решение за поведување на дисциплинска постапка.

Решението од став 1 на овој член се доставува до:

- подносителот на барањето за поведување на постапката и
- студентот против кој се поведува дисциплинската постапка, на начин на кој може да се утврди дали и кога е извршено доставувањето.

Член 396

При одмерувањето на дисциплинската мерка, комисијата ќе ја земе предвид тежината на повредата, односно неисполнувањето на обврските, големината на штетата, олеснителните и отежнувачки околности и друго.

Пред да се изрече дисциплинската мерка, комисијата, доколку е можно, задолжително го сослушува студентот.

Студентот се известува со покана доставена лично или преку препорачана пратка на адресата што студентот ја пријавил како домашна адреса во досието на единицата, а доколку истото не е можно, со истакнување на известувањето на огласната табла на единицата, при што по истекот на рок од 8 (осум) дена се смета дека доставувањето е уредно извршено.

Постапката пред комисијата трае најдолго 1 (еден) месец сметано од денот на поднесувањето на барањето.

Член 397

Дисциплинската комисија со одлука може да одлучи:

- да го отфрли барањето за поведување на постапката поради застареност;
- да го одбие барањето поради недостаток на докази за сторената дисциплинска повреда или
- да изрече дисциплинска мерка.

Член 398

Одлуката за изречената дисциплинска мерка се доставува до:

- подносителот на барањето;
- студентот;
- Архивата;
- Службата за студентски прашања и
- Канцеларијата на ЕКТС на Универзитетот, односно единицата.

Член 399

Против одлуката на дисциплинската комисија, студентот има право да поднесе приговор до наставно-научниот, односно наставничкиот совет на единицата, како второстепен орган, во рок од 8 (осум) дена од нејзиниот прием.

Член 400

Наставно-научниот, односно наставничкиот совет на единицата го разгледува приговорот на првата седница по поднесување на приговорот, односно во рок не подолг од 30 (триесет) дена и може да донесе одлука со која:

- ја потврдува одлуката за изрекување на дисциплинската мерка донесена од дисциплинската комисија;
- го отфрла приговорот како недозволен или ненавремен и
- го прифаќа приговорот како основан и го преиначува диспозитивот на одлуката за изрекување на дисциплинската мерка.

Одлуката на наставно-научниот, односно наставничкиот совет е конечна.

Застарување на дисциплинската одговорност

Член 401

Поведувањето и водењето на дисциплинската постапка заста-руваат во рок од 3 (три) месеци од дознавањето за направената дисциплинска повреда, односно во рок од 6 (шест) месеци од сторувањето за направената дисциплинска повреда.

Член 402

Изречената дисциплинска мерка се објавува на огласната табла на единицата, а 1 (еден) примерок се чува во досието на студентот.

Комисија за студентски жалби

Член 403

На Универзитетот се формира комисија за студентски жалби. Комисијата има претседател и 4 (четири) члена и нивни заменици.

Во состав на комисијата, 3 (три) члена се од редот на наставни-ците, 1 (еден) член е од редот на стручната и административната служба на Универзитетот и 1 (еден) член е од редот на студентите.

Претседателот, членовите на комисијата и нивните заменици ги избира и разрешува Сенатот за време од 4 (четири) години без право на повторен избор.

Членот од редот на студентите и неговиот заменик ги избира и разрешува Сенатот, по предлог на Студентскиот парламент на Универзитетот за време од 2 (две) години без право на повторен избор.

Комисијата за студентски жалби полноважно одлучува, ако се присутни 2/3 (две третини) од членовите, а одлуките се сметаат за донесени, ако за нив гласале најмалку 3 (три) члена, односно нивните заменици.

Член 404

Комисијата за студентски жалби одлучува за правата на студентите кога им се повредени со акт на органите на Универзитетот или органите на единиците, ако нивната заштита не е обезбедена пред други органи согласно со закон, овој Статут и другите акти на Универзитетот и на единиците.

Член 405

Прашањата за кои одлучува комисијата за жалби, начинот на постапување и актите што ги донесува поблиску се утврдуваат со акт на Сенатот.

Административните работи на комисијата ги врши админи-страторот за ЕКТС на ниво на Универзитетот.

Учество на студентите во управувањето

Член 406

Студентскиот парламент е организација во која членуваат претставниците на студентите, коишто ги претставуваат нивните интереси, барања и предлози.

Член 407

Во Студентскиот парламент на Универзитетот членуваат претставници од студентските парламенти на единиците.

Член 408

Членовите на Студентскиот парламент на Универзитетот ги избира студентскиот парламент на секоја единица одделно со мандат од 2 (две) години.

Член 409

Бројот на претставници од секоја единица во Студентскиот парламент на Универзитетот се одредува пропорционално со бројот на студентите на единицата.

Член 410

Членовите на студентскиот парламент на единицата се избираат на непосредни, фер и демократски избори од страна на студентите на единицата со мандат од 2 (две) години, со право на уште еден последователен избор.

Член 411

Финансирањето на Студентскиот парламент на Универзитетот и единиците се утврдува со Правилникот на Студентскиот парламент на Универзитетот.

Член 412

Во Студентскиот парламент рамноправно членуваат и најмалку по еден претставник од студентските форми на самоорганизирање на Универзитетот, утврдени со Правилникот за Студентскиот парламент на Универзитетот.

Член 413

Студентскиот парламент на Универзитетот има свој претседател, којшто се избира на тајни и непосредни избори со мандат од 2 (две) години, без право на уште еден последователен избор.

Член 414

Начинот на кандидирање и избор се утврдува со Правилникот за Студентскиот парламент од Универзитетот.

Член 415

Правилникот го донесува Студентскиот парламент на Универзитетот, на кој согласност дава Сенатот.

XVII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 416

Толкување на одредбите на овој Статут дава Сенатот.

Член 417

Избраниот ректор до влегувањето во сила на овој Статут продолжува да ја врши функцијата за мандатот за кој е избран.

Избраните проректори за настава, наука и финансии, инвестиции и развој до влегувањето во сила на овој Статут продолжуваат да ја вршат функцијата за мандатот за кој се избрани.

Избраниот проректор за меѓууниверзитетска соработка со влегувањето во сила на овој Статут престанува да ја врши функцијата пред истекот на мандатот за кој е избран.

Член 418

Деканите и продеканите на единиците на Универзитетот, кои се избрани до влегувањето во сила на овој Статут, продолжуваат да ја вршат функцијата за мандатот за кој се избрани.

Член 419

За научните работници и соработници избрани во научни и соработнички звања на Јавната научна установа Институт за јужни земјоделски култури - Струмица, се спроведува постапка за избор во наставно-научни и соработнички звања.

Доколку лицата од став 1 на овој член нема да бидат избрани во наставно-научни, односно соработнички звања, договорот за вработување им се откажува и работниот однос на Универзитетот им престанува.

Член 420

Наставниот и соработничкиот кадар од Високата здравствена школа преминуваат и дејноста ја вршат на Факултетот за медицински науки, како една единица на Универзитетот.

Член 421

Мандатот на членовите на Сенатот избрани пред влегувањето во сила на овој Статут им трае до истекот на времето за кое се избрани, доколку тоа е во согласност со овој Статут.

Член 422

Студентскиот парламент на Универзитетот и студентските парламенти на единиците на Универзитетот ќе се конституираат и ќе изберат свои претставници во органите на Универзитетот и единиците, во рок од 30 (триесет) дена од денот на влегувањето во сила на овој Статут.

Член 423

Студентите запишани пред влегување во сила на овој Статут продолжуваат да студираат според правилата што важеле во моментот на запишувањето, доколку новите правила не се поповолни за нив.

Член 424

Со денот на влегувањето во сила на овој Статут престануваат да важат одредбите од Статутот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (објавен во „Универзитетски гласник“ бр. 2 од 1.11.2007 година).

Член 425

Овој Статут влегува во сила со денот на објавувањето во „Универзитетски гласник“ на Универзитетот, а ќе се објави по добивањето на согласност од Собранието на Република Македонија.